

gružės 24, 1945
didžiausią laimės
tokia laimėjimas
rius ar kelia de-
1, o patys sau su-
onus.
to tyrinėjimų ko-
Edgar Brombery
ricksoja teiman-
to, kad jis su sa-
s nuo sausio 1-
1., iki pavasarį
asidėje bankose
onus dolerių —
5.
suomet eina na-
1. Visokios tik-
lažybos - spėj-
lažybų vedėj-
rate, įvertina sa-
uždirtus centus
na loterijas tik-
ams, kuriems ir
savo centus ar

LAVIMAI
darbininkas dir-
s darbo, kaip pe-
gas, nuolatini. Di-
tųjų prašome kre-
sčius, 33 Hudson
N. Y.

OLYMPIC
LYCEUM
KU ISTAIGA
Koncertų, baliet-
cinių ir L. L. Palt-
ausiais įrašymais
OLY ALLEYS
Priešnamo
loughby Ave.
gr 2-3842

E NT
ROOKLYNB
NIAIS
nių.
sokių valgių
ROOKLYN
TĖIUS
TAIGA
i ir gražiai
atstikrai
ys užėjimui
ns. Nedė-
tdaras nuo
ndos diena

N, N. Y.
reen 4-9508

veler
1, N. Y.
VAKARAS

KRISLAI

Prof. Balys Sruoga.
Butėnas—Gimnazijos
Direktorius.
Gavome Apšiai Gerų
Raštų.
Pirmutinis Siemet Piknikas.

Rašo R. MIZARA

"Raudonoji Armija išgelbė-
jo mus nuo neišvengiamos mirties.
Koncentracijos stovykla
buvo tikras pragaras tarybi-
niam piliečiam..."

Šitaip pareiškė vienas zo-
mausiuųjų lietuvių tautos po-
etų, prof. Balys Sruoga po to,
kai jį Raudonoji Armija išlais-
vino iš Stutthove koncentraci-
jos stovyklos arba žmonių žu-
dytuvės.

Prof. Balio Sruogos išlaisvi-
nimas — didelis džiaugsmas
lietuvių tautai.

Sugrįžęs į Lietuvos sostinę
Vilnių, profesorius pasakė:

"Dabar, būdamas laisvas, aš
norėčiau ilgai gyventi ir visas
savo pajėgas paaukoti mūsų
laudžiam, mūsų lietuviškai kul-
tūrai, tarybinei mūsų Lietu-
vai..."

Šitaip kalba vyras, kurį vo-
kietieji okupantai buvo įkėšę
į koncentracijos stovyklą 1943
m. kovo 6 dieną.

Na, o jaunas Lietuvos rašyto-
jas, Julius Butėnas, rašo dr.
A. Petrikai, kad jis yra pa-
skirtas Merkinės gimnazijos
direktoriumi.

Pasirodo, kad tuojau po to,
kai Lietuva tapo išlaisvinta,
tarybinė vyriausybė įkūrė Mer-
kinėje gimnaziją ir jos direk-
toriumi paskyrė kilusį netoli
Merkinės dzūkų rašytoją.

Isteigimas Merkinėje gim-
nazijos — didelė dovana Dzū-
kijos jaunimui.

Mes ir vėl gavome geroką
pluoštą naujų raštų iš Lietu-
vos. Neuzilgo pasidalinsime
jais su mūsų skaitytojais.

Pasirodo, kad Lietuvos ra-
šytojai pradėjo daug kurti po-
to, kai Lietuva tapo išvaduo-
ta ir jie nepamiršta amerikie-
čių.

Turime pripažinti tą faktą,
kad karo metu tarp Lietuvos
rašytojų ir mūsų amerikiečių,
užsimezgė kur kas glaudesnė
ryšiai, negu kada nors buvo.
Mes tuo džiaugiamės!

Beje, iš Dzūkijos kilusiems
lietuviams bus įdomu, kad
Alytuje pradėtas leisti laikra-
stis, pavadintas "Tarybinė Dzū-
kija."

Neperseniai vienas asmuo
teiravosi pas mus, kur dabar
yra ir ką veikia skulptorius
Petras Rimša, kuris kadaise
gyveno Amerikoje.

Dienraštis "Tarybų Lietuva"
praneša, jog Petras Rimša
"kuria Laisvės stovylą, be to,
gausia medalį kompozitoriaus
J. Gruodžio 60 m. amžiaus
paminėti."

Vokiečiai buvo bjauriai api-
plėšę Vilniaus Meno Akademi-
ją. Dabar pranešama, kad ši
istaiga atkurta ir jau turi virš
100 studentų. Profesoriaus
Vienožinskis, Petras Aleksan-
dravičius, skulptorius Mikėnas
ir kiti.

Pasirodo, kad tarybinėje
Lietuvoje kultūrinis darbas
varomas pirmyn plačiu baru.

Sekamą sekmadienį, gegu-
žės 27 dieną, LDS III-čiasis
apakritys ruošia pikniką. Tai
bus pirmas piknikas šį sezoną.
Jis įvyks Vaičiuno Parke,
Cranford, N. J.

Kurie nedalyvausite Russ'
War Relief Komiteto konfe-
rencijoje ir pietuose, kviečia-
mi būtina vykti į pikniką.

Pikniko pelnas eis LDS na-
rių karių duoklėms apmokėti.
Tikslas gražus, tad turime
žibūrėti, kad ir piknikas toks
būtų.

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.50 Metams
Užsienioose \$8.00
Brooklyne \$7.00
Kopija 5c

Gen. Consulate
of U.S.S.R.
7 E. 51st St.
310-A

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Gegužės (May) 25, 1945 Pavienio Numerio Kaina 5c. Metai XXXV. Dienraščio XXVII.

55 B-29 PRAGAISTINGAI PLEŠKINO JAPONŲ SOSTINĘ

TALKININKAI SUĖMĖ VA- DINAMĄ TRUMPALAIKĘ VOKIEČIŲ VALDŽIĄ

Flensburg, Vok. — Ang-
lai-talkininkai, įsakius gene-
rolui Eisenhoweriui, suėmė
admirolą Karlą Doenitzą,
Hitlerio "ipėdinį"; generolą
Gustavą Jodlą ir kitus
trumpalaikės vokiečių "val-
džios" narius. Per dvi va-
landas buvo areštuota 300
civilių ir karinių nacių val-
dininkų, kurie iki šiol veikė
kaip Vokietijos pasidavimo
vyriausybė.

Anglų sargybon paimtas,
admirolas H. G. von Frie-
deberg, vokiečių laivyno ko-
mandierius, įsmuko į "toi-
letą", nurijo nuodų ir taip
nusižudė.

Salia kitų, yra suimti ir
laikomi kaip kariniai belai-
sviai grafas Schwerin von
Krosigk, Doenitzo premje-
ras, užsienio reikalų ir fi-
nansų ministeris; Albert

CHURCHILLAS PA- SKIRTAS LAIKINU PREMJERU

London. — Kai tik Ang-
lijos premjeras Churchillas
įteikė karaliui Jurgiui VI
savo pasitraukimą - rezig-
naciją, karalius tuojaus pa-
skyrė Churchillą laikinuoju
premjeru ir laivyno, apsigy-
nimo ir izdo ministeriu. Ga-
vęs paskyrimą, Churchillas
pabučiavo karaliui ranką.

Churchillas su keliais jam
patinkamais padėjėjais lai-
kinai eis valdžios pareigas
iki po naujo seimo rinkimų.
Tie rinkimai paskelbti lie-
pos 5-ji dienai. Bet iki bus
suskačiuoti kariuomenės
balsai, tai rinkimų pasėkos
nebūsiandios žinomos pirm-
lepos 26 d. Kuri partija
rinkimuose laimės daugiaus-
ia seimo atstovų, tos vadą
karalius pakvies sudaryti
naują ministerių kabinetą.

Nėra užtikrinimo, ar
Churchillo konservatai-
toriai ar Darbo Partija ims
viršų rinkimuose.

Žydų Kilmės Oficierius Suėmė Streicherį, Žydų Budelį

Berchtesgaden. — Ame-
rikiečių karininkas, majo-
ras Henry Plitt, žydų kil-
mės newyorkietis, ir trys
bendrai suėmė Julijų Strei-
cherį, vieną iš nacių aukš-
tųjų vadų, pikčiausią žydų
ėdiką ir naikintoją. Besi-
slapstas Streicheris buvo
užkluptas viename Bavari-
jos kalnų kaime.

Melbourne. — Nors aust-
ralai užėmė didžiąją Tara-
kan salos, bet japonai turi
dar daug jėgų toje žibalo
versmių saloje.

TRUMANAS SIUNČIA HOP- KINŠĄ PAS STALINĄ, O DAVIES PAS CHURCHILLĄ

Washington. — Išvyko į
Maskvą Harry L. Hopkins,
kaipo asmeninis prezidento
Trumano pasiuntinys pas
maršalą Staliną. Su Hop-
kinsu iškeliavo W. Averell
Harriman, Jungtinių Vals-
tijų ambasadorius Maskvai.
Hopkins veikdavo ir kaip
prez. Rooseveltto asmeninis
pasiuntinys.

Netrukus išvyks į Ang-
liją, Trumano siunčiamas,
Joseph E. Davies, pirmiau
buvęs Amerikos ambasado-
rius Maskvoje. Jis yra žino-
mas kaip Sovietų Sąjun-

PERDAUG KONGRESO NARIŲ KELIAUJA Į KARINES EUROPOS SRITIS

Washington. — Paskuti-
niu laiku taip daug kong-
resmanų ir senatorių iš-
vyksta Europos į karines
sritis, jog neliksį gana
kongreso narių, kurių rei-
kia, kad galima būtų išleisti
būtinuosius įstatymus.

Kongreso atstovų rūmo
pirmininkas Rayburn ragi-
no juos palūkti Washing-
tone bent tol, iki bus išsprę-
sti du sumanymai — dėlei
Amerikos tarpusavio sutar-
čių prekybai su kitais kraš-
tais, abipusiškai numušant
muitinius mokesčius, ir dė-
lei Bretton Woods konfe-
rencijos tarimų užgyrimo,
kas liečia Jungtinių Valsti-
jų prisidėjimą prie tarptau-
nių fondų.

Jungtinių Tautų konfe-
rencija Bretton Woods nu-
tarė įsteigti tarptautinius
finansų fondus, kurių pa-
galba būtų galima palaiky-
ti įvairių kraštų pinigų pa-
stovumą, padėti nukentėju-
siems per karą kraštams at-
sisteigti, pagelbėti išvystyti
pramonę ir ūkį atsiliku-
siuose karštuose ir tt.)

Tuzinas kongresmanų nuo
pirmiau tebėra Europoje.
Praeitą savaitę išskrido ten
20 kongreso narių. Dabar
vėl dvi kongresmanų gru-
pės užsimanė vykti į vaka-
rinę Europą.

Amerikos lakūnai nu-
skandino dar tris nedidelius
japonų laivus Činijos Jū-
roje.

Graikai streikuoja prieš
maisto brangenybę.

AMERIKIEČIAI PALEIDO 4,500 TONŲ GAISRINIŲ BOMBŲ Į TOKIO

Guam, geg. 24. — Prieš
aušrą daugiau kaip 550 ga-
lingiausių Amerikos bom-
banešių numetė 4,500 tonų
smarkiųjų padegamųjų
bombų į fabrikinės vietos
Japonijos sostinę Tokio.
Bombos krito į svarbiąją
pramonės sritį Shinagavą
į geležinkelio kiamus ir ki-
tus karinius taikinius. Už-
kurti gaisrai buvo matomi
per 200 mylių. Pragariniai
pleškėjo Shinagava apskri-
tys, kur dauguma gyvena-
mųjų namų pastatyta iš
medinių rėmų ir storos
"žvakiuotos" popieros. Ta-

me apskirtyje gyveno iki
750,000 japonų.
Čia buvo daugiau lengvų-
jų mašinų, lėktuvų instru-
mentų ir kitų nedidelių ka-
rinių įrengimų dirbtuvių,
negu bet kuriame kitame
Japonijos apskirtyje, apart
Nagoyos.

Japonijos radijas sakė,
jog po pusštos valandos
buvę suvaldyti Tokio gais-
rai. Siantė liepsnos ir už
trejeto mylių nuo karaliaus
palocijų.

Šio žygio vadai džiaugia-
si, kad jis visai pavyko.

Okinawoj Ameriko- nai Atėmė iš Japonų Karinius Kalnus

Guam, geg. 24. — Jung-
tinių Valstijų kariuomenė
pėda po pėdos grūmėsi pir-
myn prieš japonus per lie-
tus ir dumblus Okinawos
saloje. Japonai savižudiškai
priešinosi.

Rytiniame Okinawos ruo-
že jankiai pažygiavo 1,200
jardų, bloksdami priešus ir
pietus nuo amerikiečių už-
imto Yonabaru miesto, ir
paėmė dar du kariniai svar-
bius kalnelius. Vakariame
Okinawos pajūryje ameri-
kiečiai prasiveržė per Asa-
to upę ir užėmė šiauriniai
rytinį kampą Nahos mies-
to, tos salos sostinės.

PAKEIČIAMO DAR 3 TRUMANO KABINETO NARIAI

Washington.—Jungt. Vals-
tijų generalis prokuroras
Francis Biddle, darbo de-
partamento sekretorė Fran-
ces Perkins ir žemdirbystės
sekretorius Claude R. Wic-
kard įteikė prez. Trumanui
rezignacijas (pasitrauki-
mus). Jų vieton prezidentas
paskyrė Thomą C. Clarką
general. prokuroru, teisėją
Lewisą B. Schwellenbachą
darbo sekretorium ir demo-
kratą kongresmaną Clinto-

kerio kaip generalio paštų
viršininko ir parinko tai
vietai Robertą E. Hannega-
ną, Demokratų Nacionalio
Komiteto pirmininką.
Naujasis generalis proku-
roras iki šiol buvo F. Bid-
dle'o padėjėjas.
Karinė Maisto Administra-
cija ir Stettinius

Prez. Trumanas paskelbė
kad Karinė Maisto Admini-
stracija bus prijungta žem-
dirbystės departamentui. Bu-
vęs tos administracijos gal-
va Marvin Jones grįžta į se-
nšias pareigas kaip fede-
ralio įieškinių teismo teisė-
jas.

Prezidentas užginčijo pa-
sklidusius gandus, kad bū-
siąs pakeistas valstybės se-
kretorius Ed. R. Stettinius
Trumanas sakė, jog jis ne-
planuoja atmainų valstybės
ir izdo departamentuose.

Buvusį žemdirbystės de-
partamento vadą Wickardą
Trumanas paskyrė kaimiš-
kų apskričių elektrinimo di-
rektorium.
Amerikos Darbo Federa-
cijos pirmininkas Wm.
Green pasitenkinęs, kad
Schwellenbachas bus darbo
departamento galva, vietoje
Frances Perkins.

MINOS UŽMUŠĖ TUZI- NUS ANGLŲ

London. — Berankiojant
vokiečių minas iš Anglijos
pajūrių, jos viso užmušė 60
anglų kareivių. Iš vieno tik
rūlo buvo pašalinta 100-
000 minų.

SOVIETAI NEKEIS SA- VO POLITIKOS UŽ KREDITUS

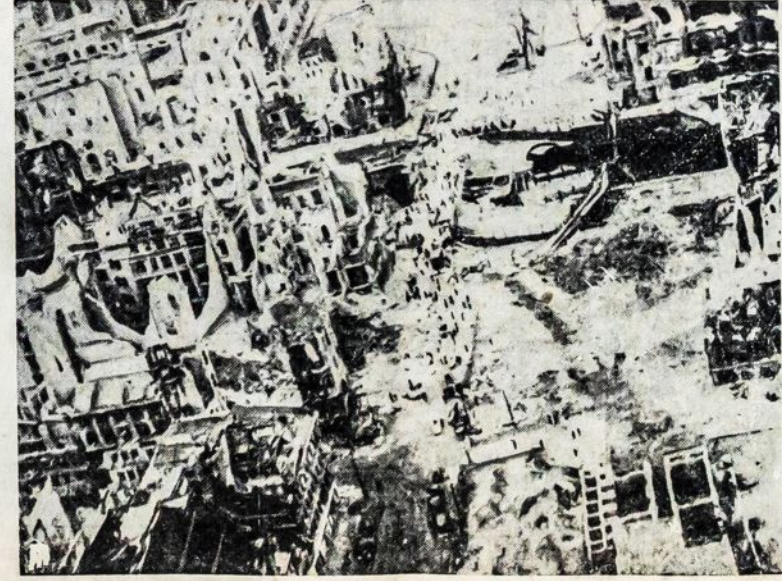
London. — Sovietų Są-
junga mielu noru priimtų
keletą bilionų dolerių kre-
dito iš Jungt. Valstijų, kad
už tuos pinigus galėtų nu-
sipirkt iš Amerikos didelių
kiekius kasdieninio vartoji-
mo reikmenų, mašinų ir
technikinių įrengimų. Tu-
mi Sovietų vyriausybė ga-
lėtų greičiau pagerinti sa-
vo žmonėms gyvenimą. Taip
rašo N. Y. Times londoniš-
kis korespondentas C. L.
Sulzberger.

Tačiau, jis įspėja Ameri-
ką nemanyt, kad Sovietai
žiūrėtų į tokius kreditus,
kaip ypatingą malonę; nei-
sivaizduot, kad Sovietų Są-
junga duotųsi "papirkt"
kreditais, ar kad jinai dėl
to keistu pamatine savo po-
litika. Sulzberger primena,
kad Sovietų vyriausybė lai-
ko tokias paskolas ir kaip
amerikinio verslo reikalą,
(Tąsa 5-me pusl.)

Prezidentas Atvyks į Baigiamąją San Fran- cisco Sueigos Sesiją

Washington. — Prezi-
dentas Trumanas sutiko
atvykti į baigiamąją Jung-
tinių Tautų konferencijos
pildnatis sesiją ir pasakviti
kalbą. Amerikos valstybės
sekretorius Stettinius teigė,
kad ta San Francisco kon-
ferencijos sesija bus pradė-
nė birželio mėnesio daly-
je.

Bougainville saloj austra-
lai iki šiol nukovė 5,000 ja-
ponų. Tebesiaučia nuožmūs
mūšiai.

Vaizdas Berlyno centre tuojau po to, kai Raudonoji Armija miestą okupavo. Pa-
veikslas trauktas iš anglų lėktuvo.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY

The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays

Established April 5, 1911

427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STag 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer D. M. Sholl
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:	
United States, per year	\$6.50
United States, six months	\$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.75
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Lietuva Turės Atstovus Tarptautinėse Konferencijose

Savo pasikalbėjime su spaudos ir radijo korespondentais, Ukrainos delegacijos pirmininkas San Francisco konferencijoje, D. Manuilskis, pareiškė, jog būsimosiose tarptautinėse konferencijose visos 16-ka tarybinės respublikos turės būti atstovaujamos, t. y., turės savo delegacijas.

Taigi, tarybinė Lietuva taipgi bus atstovaujama.

San Francisco konferencijoje tėra atstovaujamos tik Rusija (kurios delegacija kalba ir kitų respublikų vardu), Ukraina ir Bieloruisija. Vadinasi, principas jau yra pripažintas, kad ir kitos tarybinės respublikos turės delegacijas. Iš tikrųjų, jeigu tokios mažytės šalės, kaip Luksemburgas, Nicaragua turi savo delegacijas, tai kodėl negali jų turėti Lietuva bei kuri kita tarybinė respublika?

500 'Tarybų Lietuvos' Laidų

Kaip skaitytojas jau žino, Kaune išėdinėja dienraštis "Tarybų Lietuva". Š. m. kovo 20 d. išėjo jos 500-tinė laida. Ta proga dienraštis parašė sekamą įdomų įvedamąjį:

Šiandien "Tarybų Lietuvos" laikraštis penkšimtinį kartą prabyla į savo skaitytojus. Tai nedidelio darbo baro sukaktis, bet toji sukaktis mums, Tarybų Lietuvos piliečiams, yra brangi. 1940 m. liepos 16 d. pasirodė pirmas "Darbo Lietuvos" numeris. Tai ir buvo faktinai "Tarybų Lietuvos" pradžia.

Nuo to laiko iki dabar praslinko maždaug ketveri metai ir aštuoni mėnesiai. Neilgas, palyginti, laikas, bet mūsų tautos istorijoje sverias daugiau, negu kai kurie šimtmečiai.

Susikūrusi jauna Tarybų Lietuvos respublika žengė pirmuosius savo žingsnius. Tie žingsniai ryškiai atsispindėjo ir "Tarybų Lietuvoje." Dar nepatyrę laikraščio kadrai ne tik stengėsi sugriebti naujo gyvenimo pulsą, bet sugebėjo atlikti nemenką organizacinę ir propagandinę darbą. Kasdieną augo skaitytojų masės ir iki 1941 m. gegužės mėn. "Tarybų Lietuva" jau turėjo 50,000 egz. kasdieninį tiražą, kuris galėjo būti tik svajonė bent kuriam buržuazinės Lietuvos dienraščiui, dažnai brukusiam save į skaitytojų rankas net dovanai.

Jau tas faktas rodo, kad "Tarybų Lietuva" surado tikrą kelią į skaitytojų mases, nepataikaudama žemiesiems minios instinktams, kaip tai dažnai darė

buržuaziniai laikraščiai. "Tarybų Lietuva" drauge su "Tiesa" kūrė lietuvišką tarybinę spaudą, kūrė spaudą darbo masėms artimą, suprantamą, atstovaujančią darbo žmonių interesus. Štai dėl ko ir darbo masės taip prisirišo savo tarybinės spaudos.

"Tarybų Lietuvos" laikraštis, žengdamas pirmuosius savo žingsnius, kaip tarybinis spaudos organas, turėjo nemažą trūkumą, padarė nemažą ir klaidų. Bet kasdien buvo stengiamasi trūkumus šalinti, o iš padarytų klaidų — mokyti.

Klastingas vokiškųjų fašistų užpuolimas 1941 m. birželio 23 d. laikinai nutraukė "Tarybų Lietuvos" laikraščio gyvenimą Lietuvoje. Vokiškieji fašistai ir lietuviškai vokiški nacionalistai visokiomis priemonėmis stengėsi apjuodinti lietuvišką darbo žmonių laikraštį. Jie šmeižė jį ir jo bendradarbius. Pagaliau jie nužudė atsakingojo redaktoriaus pavaduotoją drg. Vicą, atsakingąjį redaktorių sekretorių drg. Juozą Belecką, techniką redaktorių drg. Šakovą, artimiausį redakcijos bendradarbį poetą Montvilą. Bet jie neįstengė nužudyti darbo žmonių masėse prielankumo "Tarybų Lietuvos" laikraščiu, kas pasitvirtina dabar, vokiškuosius okupantus išvijus iš Lietuvos. Vokiškiems okupantams siaučiant Lietuvoje, "Tarybų Lietuvos" laikraštis gyveno toliau už mūsų krašto ribų, mums broliškoje Rusijos respublikoje, spausdinamas Maskvoje. Kas savaitę jis lankė lietuvių skaitytojus, išsimėčiusius po plačią Tarybų Sąjungą ir kovojusius fronte. Tokiu būdu lietuviai ne tik buvo informuojami apie įvykius Sąjungoje ir užsienyje, apie pačių lietuvių darbą įmonėse ir laukuose bei kovas fronte ir vokiečių okupuotoje Tarybų Lietuvoje, bet taip pat buvo raginami ruošti darbu atvauduotoje Tarybų Lietuvoje. Nuolatos buvo iškeliami pasiūlymūs mūsų žmonės, kurie papildė būsimųjų darbuotojų kadrus.

Pagaliau atėjo 1944 metų vasara, kai Raudonoji Armija galingais smūgiais sutriuškino vokiškąsias grupuotes Baltarusijoje ir įsiveržė į Tarybų Lietuvos teritoriją. Atėjo liepos 17 diena. Vokiškųjų barbarų sugriautoje ir sudegintoje, bet laisvoje nuo fašistinių okupantų, Tarybų Lietuvos sostinėje Vilniuje pasirodė vėl "Tarybų Lietuvos" laikraštis, kurio pirmo puslapio pirmoje vietoje buvo išspausdintas Vyriausiojo Kariuomenės Vado Tarybų Sąjungos maršalo Stalino įsakymas armijos generolui Černiachovskii dėl Vilniaus išvadavimo. "Tarybų Lietuva" vėl atsikūrė lietuviškoje žemėje, kad kartu su visa išvadauta mūsų krašto liaudimi apvalytų mūsų žemę nuo vokiškųjų okupantų ir lietuvių tautos išlgamų pėdsakų, atkurtų mūsų respublikos pramonę, ūkį bei kultūrą ir žengtų į tolimesnius mūsų socialistinės šalies laimėjimus.

Sunki buvo atsikūrusios "Tarybų Lietuvos" techniška padėtis, nes vokiškieji barbarai sunaikino mūsų poligrafijos bazes. Bet laikraštis, tuos sunkumus nugalėdamas, žengė pirmyn ir jau iki šiol pasiekė kai kurių laimėjimų. "Tarybų Lietuva" vėl lanko Lietuvos miestų, miestelių ir kaimų darbo žmones. Be abejo, "Tarybų Lietuvos" redakcija savo darbe turi daug trūkumų ir padarė klaidų. Šios kuklios laikraščio sukakties proga, laikraščio redakcija įsipareigoja dar labiau ištempti, pagerinti savo darbą, kad "Tarybų Lietuva" būtų tikrai tarybinis, kultūringas darbininkų masių organizatorius ir agitatorius.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

ĀUKŠTOJO DVASIŠKIO NESISKAITYMAS SU TIESA IR ISTORIJA

Iš klerikalų spaudos sužinome, kad gegužės 13 dieną Chicagoje "Svento Vardo katedroje buvo iškilmingos ir jaudinančios pamaldos už Lietuvą. Jose dalyvavo ir J. E. arkivyskupas Samuel A. Stritch, kuris ir pamokslą pasakė" (Draugas, geg. 16 d.).

Tą "pamokslą" skaitėm ir mes, nes Draugas jį ištiesai atspausdino. Tik keista, kodėl Draugas arkivyskupo "pamokslą" atspausdino anglų, o ne lietuvių kalba? Gal sarmatinasi, gal nenori, kad jojo skaitytojais tą "pamokslą" suprastų?

Tasai gi arkivyskupo Stritch "pamokslas" nėra joks pamokslas. Tai yra perdėm neteisinga ir pikta politinė prakalba. Josios tikslas pridėti to aukšto dvasiško balsą prie gana didelio choro tų reakcinių balsų, kurie nūnai padidintą energiją tęsia hitlerinę propagandą prieš Tarybų Sąjungą ir Tarybinę Lietuvą.

Užteks tik vieno kito pavyzdžio, kad parodyti, kaip šis arkivyskupas nesiskaito nei su tiesa, nei su istorija. Paimkime Lietuvos apkrikštijimo istoriją. Stritch sako: "Mes atsimenam, kaip šitie žmonės (lietuviai) su didžiausiu uolumu sekė savo vadą ir klaupėsi dėl apkrikštijimo."

Bet juk tai yra didžiausia netiesa, tai pikčiausias melas. Lietuva buvo kaip tik tų pačių vokiškųjų plėšikų varu ir teroru apkrikštyta. Lietuviai kovojo prieš vokiškuosius kryžiuočius iki paskutinio kraujo lašo. Tai žino kiekvienas lietuviškas piemuo. Žino, kad krikščionybė Lietuvoje buvo atnešta vokišku kardu ir ugnimi. Nejaugi to nežino tasai aukštas bažnyčios pareigūnas? Jeigu žino, tai kaip taip per akis apsilenkia su ta istorine tiesa?

Jau šis vienas faktas parodo, ko yra vertas tasai visas arkivyskupo "pamokslas."

O štai kitas to "pamokslas" žemčiūgas. Arkivysku-

pas sako: "Naturališkai mes esame giliai susirūpinę mūsų broliams katalikams Lietuvoje. Mes žinome, kad jie randasi dideliame pavojuje, ir mes mažai tepasitikime visais pažadais dėl jų religinės laisvės."

Niekas arkivyskupo neprašo pasitikėti. Tačiau net ir tokiame aukštam bažnyčios pareigūniui neleistina ir negražu panaudoti bažnyčią ir josios sakyklą tėsimumi hitlerinės propagandos ir nuodijimui Amerikos lietuvių proto.

Tasai arkivyskupo skelbiamas "mūsų broliams Lietuvoje pavojus" yra jo paties išgalvotas ir iškeptas. Jokiams broliams jokio pavojaus Lietuvoje nėra. Kiekvienam laisvosios Lietuvos piliečiui garantuota pilniausia religinė laisvė.

Tiesa, Lietuvoje bažnyčia atskirta nuo valstybės bei kunigams valdžia nebemoka algų. Bet tokia pat padėtis yra ir čia Amerikoje. Kodėl tasai arkivyskupas nesaukia apie "pavojų mūsų broliams Amerikoje?"

Kaip Bus Demobilizuojami Kariai

Jungt. Amerikos Valstijų kariai, kurie dabar tarnauja viso pasaulio kraštuose, žino, kokiū būdu patirti, ar jie vieni iš pirmųjų bus atleisti iš karo tarnybos per ateinančius dvyliką mėnesių. Naujoji sistema, pagal kurią kariai bus atleidžiami iš karo tarnybos ir kurią šiomis dienomis paskelbė Karo Departmentas, yra nustatyta pagal pačių karių pageidavimą. Dar prieš karą Europoje pabaigą, tūkstančių karių, namie ir užsienyje, buvo atsiklausta, kurie iš tarnaujantių karių pirmiausia turėtų būti atleisti iš tarnybos. Devyniasdešimti nušimčių užklaustųjų sutiko, kad tie turi būti pirmiausiai atleisti, kurie ilgąsias tarnavo, daugiausia dalyvavo kautynėse; kurie atsižymėjo ir kurie paliko namie žmonas ir vaikus.

Norėdamas patenkinti karių norą, Karo Departmentas paruošė taip vadinamą kredito taškų planą. Pagal tą planą, jeigu karys turi 85 taškus, jis kvalifikuotas kandidatas atleidimui iš karo tarnybos.

Moterys karės arba WAC's privalo turėti mažiau 44 taškų. Kredito taškai šitaip skaičiuojami: Vienas taškas už kiekvieną tarnybos mėnesį nuo 1940 m. rugsėjo 16 d. Vienas priedinis taškas už kiekvieną tarnybos mėnesį užsienyje nuo 1940 m. rugsėjo mėn. 16 d. Penki taškai už kiekvieną gautą Bronze Star ir kiekvieną kitą atsižymėjimo ženklą. Bronzinė Žvaigždė duodama kiekvienam kariui dalyvavusiam kautynėse ar žygyje. Kadangi karys apdovanojamas Purple Heart ženklu už kiekvieną sužeidimą kautynėse, tai jis už kiekvieną rūsies ženklą taip pat gauna po penkis taškus. Jeigu karys namie paliko vaiką dar nesulaukusių 18 metų amžiaus, už kiekvieną vaiką iki trijų, gauna po 12 taškų.

I bendrą kredito taškų skaičių priskaitomi tik tie taškai, kurie kario gauti iki

1945 m. gegužės 12 d. Jeigu karys užsitarnavo kreditą pirm to laiko, bet jū negavo, juos galima vėliau priskaityt.

Jeigu prieš 1945 m. geg. 12 d. kario šeimoje gimė kūdikis, apie kurį karys nežinojo apskaičiuodamas savo kreditus, jam tie kreditai gali būti priskaityti, nes jie teisėti.

Aiškiau parodyti, kaip ta kredito-taškų sistema veikia, čia paduosim pavyzdį: pavyzdžiui, karys istarnavo kariuomenėje 36 mėn. Iš to skaičiaus jis 18 mėnesių tarnavo užsienyje ir per tą laiką užsitarnavo Silver Star ir Purple Heart atsižymėjimo ženklus, dalyvavo trijose kautynėse ar žygiuose ir namie paliko vieną vaiką, nesulaukusį 18 metų amžiaus. Už visą tarnybos laiką jis gautų 36 taškus, už tarnybą užsienyje gautų 18 taškų, už atsižymėjimo ženklus ir dalyvavimą kautynėse gautų 25 taškų ir už vaiką 12 taškų. Jo bendras kreditas būtų 91 taškas.

Ši kredito - taškų sistema nereiškia, kad kiekvienas karys, kuris turi reikalingą taškų skaičių, tikrai bus iš karo tarnybos atleistas. Jeigu karys, kurio mokslas ar išlavinimas reikalingas karo reikalams, ar jis labai sunkiai pakeičiamas, toks karys nebus atleistas iki jo vietoje bus surastas kitas karys. Taip pat ilgesniam laikui karo tarnyboje bus palikti kariai, kurie iš Europos karo zonos buvo tuojau išgabenti į kitas karo zonas su savo daliniais. Bet toki kariai bus atleidžiami iš karo tarnybos prie pirmos progos, arba kaip tik jie bus pakeisti.

Dabar apskaičiuoti karių kreditai nėra galutini. Karo Departmentas galutinius kreditus paskelbės vėliau. Karo Departmentas karių atleidimo netrukdo ir todėl vos tik vieną savaitę po šio plano paskelbimo, kai kurie kariai jau buvo pasiūti į skirstymo punktus, kur jų kreditai patikrinami ir iš kur jie atleidžiami iš tarny-

bos. Kariai, kurie stovi Amerikoje, žinoma, greičiau pateks į skirstymo punktus ir jie greičiau bus atleisti, gi kariai iš Europos ir kitur pateks į skirstymo punktus palaipsniui ir vėliau. Gali užtrukti metai laiko pargabenti iš Europos visus kvalifikuotus atleidimui karius. Tuo tarpu manoma, kad kas mėnesį iš Europos į Ameriką bus pargabenta po keletą desėtų tūkstančių.

Skirstymo punktuose kariai bus laikomi iki bus galutinai patikrinti. Tų punktų pareiga yra sužinoti, ar karys reikalingas karo reikalams, ar jis gali būti atleistas. Kariai, kurie būtinai reikalingi kariuomenei,

bus palikti, o kurie pakeičiami, bus tuojau atleisti. Ši sistema neliečia karių, sulaukusių 42 metų amžiaus ar daugiau. Toki kariai, kaip ir anksčiau, bus atleidžiami iš karo tarnybos jiems patiems prašant. Taip pat jiems patiems prašant bus atleisti visi kariai, užsitarnavę aukščiausią Amerikos atsižymėjimo ženklą — Congressional Medal of Honor. Moterų kariuomenės narės arba WAC's, kurių vyrai bus atleisti iš karo tarnybos, taip pat bus atleistos, joms pačioms prašant.

Ta pati kredito - taškų sistema pritaikyta ir karininkams, bet jų atleidimas išimtinai priklausys nuo karininkų reikalingumo, jų specialybių, išmokslinimo ir kitų ypatybių.

DARBININKŲ SVEIKATA

Rašo Dr. J. J. KASKIAUCIUS

INKSTIRAS ANT AKIES VOKO.

Gerb. daktare, prašau man duoti patarimą per mūsų dienraštį Laisvė — greitu laiku. Laukiu ir iš kalno tariu dėkui.

Mano dukrelei atsirado ant akies viršutinės blakstienos kietas žirnio didumo pumpuras. Vis laukiau, maniau — gal prapuls. Jau daugiau, kaip du mėnesiai, jokio gerumo nėra. Buvau pas akių daktarą, sakė, kad tai yra "cyst" ir greitu laiku reikia daryt mažą operaciją — išimti tą pumpurą arba "cyst". Laukti esą pavojinga, ir kitos pagalbos nėra. Tai ar gali tas būti teisybė? Mano dukrelė yra 9 metų. Laukiu atsakymo.

ATSAKYMAS: Teisybė, gali būti teisėbė. Ag, žinoma, vien tik iš pasakymo "cyst" negalima specifiskai nustatyti jojo tikroji rūšis. Spėlioti galima, kad veikiausia tai galės būti koks inkstiras. Žodis "cyst" ir yra inkstiras, lyg koks žirnis ar riešutys, su paviršutine plėvele, o viduj tam tikra riebaluota sutėnėjusi sutirštinta medžiaga.

Gali tai ir būti riebaluotasai inkstiras — "sebaceous cyst". Tokių inkstirų apydažniai užėini, kam kur ant žando, ant smakro ar pausų, kitam — galvoj tarpe plaukų ar kur kitur — ant veido, ant lūpos.

Riebaluotasis inkstiras susidaro dėl užsikimšimo riebaluotosios liaukutės po oda. Tų rie-

baluotųjų liaukelių (sebaceous glands) yra tūkstančiai po oda. Jie išskiria žvilgį riebią medžiagą — odos aliejų, kuris priduoja odai minkštumo ir gludumo.

Pasitaiko, kad vietomis tokių liaukelių latakėliai užsikemša, ir iš ten nebegali išeiti sudarūsioji riebaluotoji medžiaga. Laikui bėgant toji medžiaga susisilgėia ir pasidaro inkstiras.

Kartais panašūs inkstirai atsiradina arba nuo spaudinimo pratrūksta, ir iš ten išėina lyg kokios varškės. Nuo to inkstiras kiek supūksta, pasidaro mažesnis, bet neišnyksta, nes joje plevelė vis tebėra, o tos plevelės narveliai nuolatai gamina riebaluotą medžiagą.

Taip, kaip vietos gydytojas sakė, taip ir yra. Geriausia tokius inkstirus išimti su visa plėvele. Tada jis ten nebeatsiranda daugiau.

Kai ant voko, tai dar galėtų būti ir truputį kitaip vadinamas inkstiras — "chalazion" arba "larsal tumor." Tai irgi riebaluotas inkstiras, ne piktnesis, ne blygybinis, bet kartais jaudina akies obuolį. Jis irgi geriausia išimti arba bent šiaip chirurgiskai ištuštinti.

Tai Jūs, Drauge, ir duokite gydytojui išimti mergytei tą inkstiruką. Migdyt nereikia. Kaip ir neskauda. Gydytojas kartais įleidžia skausmų užmušt vaistų. Pavojaus su tokia operacijuke nėra.

Per t...
Lietuvių...
Buvo...
išp...
kurta...
Kū...
Akadem...
Instit...
Lietuvių...
torij sa...
Ka ti...
pradėjo...
tas. Jie...
Konserv...
mija, P...
vidavo...
1943...
apsupo...
mus, su...
mentus, ponatus...
mokslo...
ros mot...
743 gra...
versitet...
"moksli...
pas.
Toks...
čiausia...
ir C...
griovė...
46 prad...
staigas...
nevežj...
naikino...
lesniają...
mesnes...
Vilnia...
Hingsta...
valstybi...
baldų k...
mus, p...
zėjini t...
kiečiai...
zių pav...
vario m...
zių), sk...
inij Pet...
modeli...
gus pav...
benso a...
Meno A...
pagrobė...
dinius, ...
ly kole...
čiai zin...
Strašun...
Mokslų...
tas, 3)...
10,000...
buvo iš...
trasse...
Frankf...
Levitan...
Antono...
Tregeri...

Armijoms besitartinant vienai prie kitos, Tarybų Sąjungos ir Amerikos armijų viršininkai laikydavo bendrus pasitarimus ir veikė pagal bendrą planą.

ŠIURPULINGAS DOKUMENTAS APIE VOKIEČIŲ ŽIAURUMUS LIETUVOJE

pati pikčiausia okslo vieta bus kiria Rytus nuo akarus kursto Girdi, Lietuva esi esanti, kaip i, dalis Vakarų usiškųjų Rytų dos savo ide- Vakaruose... Ai ikščioniskuosiu (Lietuva) buv jų Vakarų do los nuo kriki- /akarų nepasi- labai skaudu, su Lietuva, ne ausau krišči- karams." lba, bet pav- yskupo tirada, is vieno pasau- žmonių prieš kampo. Tai nas, kurį jau atmetę ir pa- tikrai civilizuo- /asai skyrimas Rytų ir kursty- prieš Rytus y- oji stippančio cozyrė. Reikia a mažai ka te- gos arkivyskau- nas visose jo- mas palaidoti. oja ir amžino- risoks tautinis ovinizmas.

Okupavę Lietuvos Tarybų Socialistinę Respubliką, vokiečiai fašistai mėgino paversti Lietuvą vokiečių kolonija ir pagerbti lietuvių tautą. Šis nusikalstamas hitlerin. vyriausybės tikslas pilnai išsi- rėškė visuotiniu plėšimu bei naikinimu, pasityčiojimais ir smurtu prieš lietuvius, masinėmis senelių, moterų, vaikų bei ka- ro belaisvių žudynėmis. Fašistai iš Lie- tuvos valstiečių atėmė žemę, apnaikino ir uždarė universitetus bei mokyklas, sunaikino pramonę ir kultūros vertybes. Vadovaujant reichsministeriui Rozen- bergui, okupantai mėgino suvokietinti lietuvių tautą, išrauti jos tautinę kultū- rą. Lietuva buvo paskelbta vokiškosios "Ostlando" provincijos dalimi.

Raudonajai Armijai išvadavus Lietu- vos TSR, specialią komisiją, kurios sudė- tinį įėjo: TSRS Aukščiausios Tarybos de- putatas A. Sniečkus, Lietuvos TSR Liau- dies Komisarų Tarybos Pirmininkas M. Gedvilas, Lietuvos TSR Vidaus Reika- lių Liaudies Komisaras T. Bartasūnas, profesorius A. Purėnas, lietuvių rašyto- jas J. Jurginis, dalyvaujant Ypatingo- sios Valstybinės Komisijos nariui V. S. Zubarovui, tyrė vokiečių įvykdytus Lie- tuvoje nusikaltimus. Ypatinąoji Vyriau- sybinė Komisija, remdamasi šios komi- sijos tyrinėjimų medžiaga, fašistų nu- kankintųjų aukų kapų iškasinėjimais, liudininkų parodymais nustatė vokiškų į fašistinių banditų per Lietuvos Tary- bų Socialistinės Respublikos okupacijos laiką įvykdytųjų piktadarystių bei su- naikinimų faktus.

Hitlerininkai mėgino sunaikinti lietuvių kultūrą

Per tarybų valdžios metus Lietuvoje lietuvių kultūra gavo visas galimybes plačiai vystytis. Buvo atidarytos naujos mokslo įstai- gos, išplėstas naujų mokyklų tinklas, sukurta Valstybinė Filharmonija, Liau- dies Kūrybos Namai, atidaryta Dailės Akademijs Vilniuje ir Pritaikomojo Meno Institutas Kaune. Buvo organizuotos lietuvių rašytojų, dailininkų, kompozito- rių sąjungos. Ka tik įsiveržė į Lietuvą, okupantai pradėjo naikinti lietuvių kultūros įstai- gas. Jie uždarė Filharmoniją, Kaune Konservatoriją, Vilniaus Dailės Akade- miją, Pritaikomojo Meno Institutą, lik- vidavo visas meno mokslo įstaigas, išvai- kė kūrybinių darbuotojų sąjungas.

1943 m. kovo m. 17 d. gestapininkai apsupo senojo Vilniaus universiteto rū- mūs, sudaužė juose statulas bei orna- mentus, suplėšė paveikslus, išgrobė eks- ponatus, vertingas mokslo priemones, mokslo literatūrą, epidoskopus, elekt- ros motorus, stakles ir kitus pagalbinius mokslo įrengimus; išvežė į Vokietiją 1- 743 gramus platinos. Apnaikinant uni- versitetą aktyviai dalyvavo vokiečių "mokslininkai" daktarai Miuleris ir Vul- pas.

Toks pat likimas iškito ir kitą stam- biausią Lietuvos Valstybinį universite- tą ir Chemijos Institutą. Vokiečiai su- griovė Vilniuje ir Kaune gimnazijų ir 46 pradžios mokyklas, o taip pat mokslo įstaigas Šiauliuose, Marijampolėje, Pa- nevėžyje, Ukmergėje, susprogdino ir su- naikino Žemės ūkio Akademiją, Aukš- tesniąją Žemės ūkio Mokyklą ir 7 že- mesnes žemės ūkio mokyklas.

Vilniaus miesto gebietiskomisaras Hingstas pasisavino ir išvežė iš Vilniaus valstybinio dailės muziejaus vertingą baldų kolekciją, senovinį porcelaną, kil- imus, paveikslus, graviūras ir kitą mu- ziejinį turtą. Iš to paties muziejaus vo- kiečiai išvogė 40 vertingų 19 ir 20 am- žiųjų paveikslų, 130 labai retų graviūrų vario matricų (17-tojo, 18-jo, 19-jo am- žiųjų), skulptoriaus T. Kriugerio konkur- sinį Petro Didžiojo paminklo projekto modelį. Generolas Runau pavogė vertin- gus paveikslus "Šventoji Seima" (Ru- benso ateljė) ir "Peizažas" (Tenirso). Iš Meno Akademijos bibliotekos vokiečiai pagrobė 743 seniausius, rečiausius lei- dimus, istorinių aukso bei sidabro meda- lių kolekciją. Visiškai sunaikintos pla- čiai žinomos žydų kultūros įstaigos: 1) Strašuno vardo biblioteka, 2) Lietuvos Mokslių Akadem. Žydų Mokslo Institu- tas, 3) Istorinis Etnografinis Muziejus 10,000 15-jo, 16-jo, 17-jo amžių leidinių buvo išgabenta į Berlyną (Bismark- strasse 1). Vokiečiai grobikai išgabeno į Frankfurtą prie Reino brangius Repino, Levitano, Marko Sagalo paveikslus, N. Antokolskio, Ginzburgo, Aronsono, M. Tregerio skulptūras, Maksimo Gorkio,

Ypatingosios Valstybinės Komisijos vokiškųjų fašistinių grobikų bei jų bendri- ninkų piktadarystės nustatyti ir ištirti suikaltimus Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje

Levo Tolstojaus, Romeno Rolano, Šolom- Aleichemo ir kt. rankraščius bei laiškus. Atsitraukdami hitlerininkai padegė Lie- tuvoje senąją evangelikų reformatorių sinodą biblioteką, įsteigtą 1611 metais ir turėjusią 20,000 unikalinių 16-jo, 17-jo ir 18-tojo amžių knygų.

Kaune vokiečiai išgrobė žinomo lie- tuvių poeto Maironio namą — muziejų ir Operos, Dramos bei Operetės teatrus. Šiauliuose vokiečiai padegė stambiausią Lietuvos provincijos teatrą ir Kraštoty- ros muziejų su visomis unikalinėmis et- nografinėmis, archeologinėmis ir istori- nėmis kolekcijomis. Vokiečiai išgrobė teatrus Panevėžyje ir Marijampolėje.

Lietuvių inteligentijos atstovai pergy- veno žiauriausius persekiojimus ir repres- jas. Vokiečiai sušaudė žinomą dau- gelio kultūros kūrinių meistrą Grybą, po- etą Montvilą, dirigentus Hofmeklerį ir Durmaškina, lenkų muzikinės komedijos teatro Vilniuje režisierių ir meno vadov- vą Vyrič-Vichrowski. Dėl sunkių fašis- tinio režimo sąlygų žuvo: akademikas, chirurgas Kuzma, poetas ir dramaturgas Binkis, profesorius Albinas Rimka, dai- lininkai Didžiokas, Menčinskis, Samuo- lis, užsitarnavę kompozitoriai Šimkus ir Karnavičius. Vilniaus universiteto teat- ro istorijos katedros vadovas ir drama- turgas Balys Sruoga išgabentas į vieną Vokietijos koncentracijos stovyklą.

Baisingos hitlerininkų piktadarystės Lietuvos TSR teritorijoje

Per Lietuvos TSR okupacijos laiką hit- leriniai niekšai sukūrė kruvinojo teroro režimą. Siekdami nuslopinti bet kurį gy- ventojų pasipriešinimą fašistų kolonizacijos politikai, vokie- čiai planingai ir metodiškai naikino tarybinius žmones, visai iš jų tyčiojosi, kankino juos, vartojo prieš juos smur- tą. Toli nepilnais duomenimis jie sunai- kino koncentracijos stovyklose Lietu- vos teritorijoje 165,000 karo belaisvių, su- šaudė, sudegino ir nukankino daugiau kaip 300,000 taikių gyventojų.

Masinės tarybinių žmonių žudynės Paneriuose

Pagrobę Lietuvos TSR sostinę—Vilnių vokiečiai okupantai tuoj pradėjo masiš- kai naikinti jo gyventojus. Paneriuose, aštuoni kilometrai nuo Vilniaus, buvo organizuota speciali stovykla. Masinės žudynės šioje stovykloje prasidėjo 1941 metais liepos mėnesį ir tęsėsi iki 1944 metų liepos mėnesio.

"Pradedant nuo 1941 m. liepos mėn.", praneš liudininkas Seiniucas Stanislo- vas Stepanovičius, gyv. Paneriu stotyje, "į šią stovyklą kasdien atvairdavo ir sušaudydavo grupes po keletą šimtų žmonių. Kada atgabendavo žmones ma- šinomis, aš jau iš toli girdėdavau jų gar- sius riksmus. Sušaudymai įvykdavo be- veik kasdien, nuo ryto ligi vakaro, ir tę- sėsi iki pat Raudonajai Armijai išvaduo- jant Vilnių."

Nuo 1943 m. galo hitlerininkai ypatin- gai stropiai stengėsi panaikinti savo kru- vinių nusikaltimų pėdsakus. Tam tikslui jie organizavo Paneriuose sušaudytųjų lavonų deginimą.

"1943 metais gruodžio mėn.", pranešė liudininkas Zaidelis Matvejus Fiodoro-

vičius, "mus privertė iškasinėti ir de- ginti lavonus. Pradžioje sudėdavo mal- kas, po to eilę lavonų po 100 žmonių, apipildavo juos degančiu skysčiu ir vėl uždėdavo lavonus. Tokiu būdu kiekvie- nam lauze mes sudėdavam apie 3,000 la- vonų, apipildavom juos nafta, iš keturių pusių padėdavom padegamasias bombas ir padėdavom."

Lavonų deginimas tęsėsi nuo 1943 me- tų galo iki 1944 metų birželio m. Per tą laiką iš 9 duobių bendros 21,179 kub. metrų talpos buvo išimta ir sudeginta laužuose nemažiau kaip 100,000 lavonų.

Paskutinėmis dienomis prieš atsi- traukdamis hitlerininkai nespėdavo su- deginti sušaudytųjų lavonus, juos įme- davo į duobes ir iš viršaus lengvai api- pildavo smėliu. Pagal dokumentus, ras- tus nužudytųjų rūbuose ir remiantis liu- dininkų parodymais nustatyta, kad žu- vusiųjų tarpe buvo mokslininkų ir dar- bininkų, inžinierių ir studentų, kunigų ir stačiatikių dvasiškių— netik Vilniaus, bet ir kitų Lietuvos TSR miestų, miesteli- ų ir kaimų gyventojų.

Teismo medicinos ekspertų komisija, kurios sudėtinį įėjo: fronto vyriausiasis teismo medicinos atstovas ekspertas medicinos tarnybos papulkininkis Nikolskis V. P., vyriausias fronto patologas anatomo- mas medicinos mokslų daktaras medicinos tarnyb. papulkininkis Molotkovas V. G., patologinės anatomijos profesorius Mar- burgas S. B., Vilniaus miesto teismo medi- cinos ekspertas Butkevičius I. J. ir kit. nustatė:

"Ištirtieji lavonai — daugumoje civi- liniai gyventojai. Nedidelis lavonų kiekis rastas karių rūbuose. Ant kai kurių la- vonų rasta katalikų ir stačiatikių baž- nyčios religinio kulto daiktų. Remiantis rasta daiktai ir dokumentais, nusta- tyta, kad sušaudytųjų tarpe buvo: gydy- tojų, inžinierių, studentų, šoferių, šalt- kalvių, geležinkeliečių, siuvėjų, laikrodin- kų, prekybininkų ir kit.

Daugumoje atvejų mirties priežastis — kiauras galvos peršovimas pavieniais šūviais, sužalojant smegenis. Kai kuriais atvejais rasta po dvi ir po daugelį išo- vimo angų.

Tipiškas kulku išovimo angų dydis — 0,8 cm., atitinka vokišk. pavyzdžio kul- kas. Išovimo angų pobūdis leidžia ma- nyti, kad šūviai buvo leidžiami iš labai arti.

Ištirtųjų lavonų padėtis ir rasti rū- buose dokumentai rodo, kad sušaudymai vyko nuo 1941 metų rudens iki 1944 m. liepos mėn."

Teismo medicinos ekspertų komisija nustatė, kad vokiškųjų fašistiniai buda- liai sušaudė ir sudegino Paneriuose ne- mažiau kaip 100,000 žmonių.

"Mirties fortas" Kaune

9-tąjį fortą Kauno gyventojai pavadi- no "Mirties fortą." Fortas yra 6 kilome- trus į šiaurės vakarus nuo miesto. Tai senas gelžbetoninis tvirtovinis įrengi- mas. Viduje yra didelis kiekis kazema- tų, kuriuos vokiečiai panaudojo kaip ka- meras kaliniams. Iš visų pusių fortą su- pa gelžbetoninė siena ir spygliuota vie- la.

Pirmomis dienomis po savo įžygiavi-

mo į Kauną hitlerininkai suvarė į 9-jį fortą apie 1000 tarybinių be- laisvių ir privertė juos kas- ti griovius daugiau kaip penkių ha ploto lauke, prie vakarinės forto sienos. Per 1941 m. liepos ir rugpjūčio mėne- sius buvo iškasta 14 griovių, kiekvienas 3 mtr. pločio, 200 mtr. ilgio ir daugiau, kaip 2-jų metrų gilumo. Visi, kas pateko į 9-tąjį fortą, iš ten gyvi jau neišėjo. Kolonomis po keletą tūkstančių žmonių hitlerininkai varė čionai moteris, vaikus, paauglius, vyrus ir senelius sušaudymui ir sudeginimui.

Liudininkas Michailovskis Stanislovas Nikodimovičius iš Kumpių kaimo prane- šė komisijai: "Aš pats mačiau, kaip vokiečiai 1941 metais rudenį varė į 9-jį fortą tarybinių piliečių koloną. Kartą mačiau žmonių koloną, besitiesiančią nuo forto iki Kauno. Be to, vokiečiai gabeno žmones uždromomis mašinomis. Suvary- tuosius mirčiai ir kankinimui tarybinius piliečius vokiečiai nurengdavo forto so- de, po to partijomis po 300 žmonių su- varydavo į iškastus griovius ir ten su- šaudydavo automatais ir šautuvais. Pas- merktųjų žmonių buvo tiek daug, kad jie po keletą valandų stovėdavo nuogi šaltyje ir laukdavo mirties."

Liudininkas Scestpo V. A. iš Giedrai- čių kaimo pareiškė komisijai: "Kada bu- vo paruošti grioviai, vokiečiai pradėjo varyti į 9-jį fortą didelį skaičių taikių tarybinių piliečių iš Kauno ir kitų ra- jonų ir čia juos sušaudydavo."

Vien tik per 1941 metų lapkričio mėn. dvi dienas 9-jame forte buvo sušaudyti 7 tūkstančiai taikių tarybinių piliečių, o per dvi 1941 m. gruodžio mėn. dienas — apie 22,000 žmonių.

9-tame forte buvo sušaudyti įvairių tautybių žmonės: rusai, ukrainiečiai, baltarusiai, lietuviai, lenkai, žydai. Šia- me forte sušaudyti: TSR Sąjungos Aukš- čiausiosios Tarybos deputatė Budžins- kienė, Lietuvos TSR Aukšč. Tarybos de- putatas Zibertas, Kauno darbininkas stachanovietis Ščerbakovas su savo žmo- na ir naujagimių kūdikiu ir daugelis ki- tų.

Be tarybinių žmonių hitlerininkai nai- kindavo 9-jame forte Prancūzijos, Aust- rijos, Cechoslovakijos piliečius. Buvęs 9- tojo forto prižiūrėtojas J. Paudžiūnas pareiškė: "Pirmoji užsieniečių grupė iš 4,000 žmonių į fortą atvyko 1941 metais gruodžio mėn. Aš kalbėjau su viena moterimi, kuri pasakė, kad juos į Rusi- ją vežė neva darbams. 1941 m. gruodžio mėn. 10 d. prasidėjo užsieniečių naikini- mas. Jiems pasiūlė išeiti iš forto grupė- mis po 100 žmonių neva skiepijimui. Iš- ėjusieji "skiepijimui" daugiau nebegri- žo: visi 4,000 užsieniečių buvo sušaudyti. 1941 m. gruodžio mėn. 16 d. atvyko dar viena grupė iš 3,000 žmonių, kuri taip pat buvo sunaikinta."

Iki 1943 m. spalio mėn. visi grioviai į vakarus nuo 9-tojo forto jau buvo pilni sušaudytųjų lavonų. Kiekviename grio- vyje buvo nuo 3 iki 4 tūkstančių lavonų. Iš viso hitlerininkai iki 1943 metų spalio mėnesio čia sunaikino daugiau kaip 50- 000 žmonių, iš jų daugiau kaip 40,000 ta- rybinių piliečių ir apie 10,000 užsienie- čių. Siekdami sunaikinti savo nusikalti- mų pėdsakus, hitlerininkai nuo 1943 me- tų pradėjo deginti jų sušaudytųjų žmo- nių lavonus specialiuose laužuose.

Buvęs forto kalyns Geltrunkas Myko- las, Ilje sūnus, kurį vokiečiai drauge su kitais šešias savaites privertė iškasinėti ir deginti lavonus, papasakojo komisijai štai ką:

"Per dieną mes iškasdavome ir sude- gindavome po 600 lavonų. Tai buvo vo- kiečių nustatyta norma. Kasdien degė du dideli lauzai, kiekviename jų tilpdavo po 300 lavonų. Sudeginus lavonus, kaulus sutrupindavo metaliniais daiktai ir už- kasdavo į žemę. Per šešias savaites mes iškasėm 3,5 griovių, iš kurių buvo išimta ir sudeginta 12,000 lavonų; liko neiška- sta 9,5 griovių ir daugelis smulkių duo- bių, jose buvo nemažiau kaip 40,000 la- vonų." Hitlerininkai atgabendavo į 9-tąjį fortą sušaudytųjų lavonus ir iš kitų vie- tų. Šiuose laužuose vokiečiai degindavo ir gyvus žmones. Taip, liudininko Gel- trunko parodymais, 1943 metais gruodžio 16 d. 9-jame forte gyvus sudegino visą docento Sapiro šeimą, susidėjusią iš 5 žmonių. Liudininkas Giedraičių kaimo gyventojas Korolkovas N. F. papasako- jo: "Aš mačiau, kaip dienos metu prie laužo privažiudavo dengtos mašinos, iš kurių išmesdavo žmones ir ugnį. Nere- tai pasigirdavo šauksmai ir šūviai."

Generolas R. J. Stack (vir- šuje) ir generolas John E. Dahquist, į kurių rankas pa- teko kriminalistas Goeringas ir kurį jie gražiai priėmė ir pa- vaišino. Visas pasaulis tuomet pasipiktino ir gen. Eisenhower viešai turėjo pasmerkti to na- cio lyderio švelnų glostymą.

Graikų Fašistai Nužudė 4 Patrijotus

Fašistiniai graikų milici- ninkai nudūrė vieną jauną merginą ir nušovė tris vy- rus Salonikoj, Graikijoje, kumet žmonės maršavo gat- vė, minėdami pergalę prieš Vokietiją.

Worcester, Mass.

Užmušė A. Sapaliauską Gegužės 12 d. užmuštas Antanas Sapaliauskas. Jis tą vakarą buvo klube, dar su broliu išsigėrė po stiklą alaus. Brolis su žmona nuėjo namo, o Antanas dar nuėjo ant Mill- bury St. ir iš ten namo jau negrižo. Jam einant namo skersai Providence St. ant jo užvažiavo elektrokaris ir ant vietos užmušė.

Kaip ten atsitiko, tai niekas nežino. Motormanas sako, kad jis nieko nematė, tik pajuto, kad gatvekaris klypsta, tai ir viskas. Velionis buvo vedęs 20 metų atgal. Pereitą rudenį jo mo- teris pareikalavo perskyrų, Antanas sutiko. Po to žmogus pradėjo dažniau išsigerti. Jie šeimynoms neturėjo.

Nors Antanas vedė laisvai, gyveno laisvai ir buvo dien- raščio Laisvės skaitytojas, bet jam mirus, jį palaidojo su bažnyčios apeigomis. Kunigas buvo stoboj, bažnyčioj laikė mišias, ir ant kapų. Mat, ve- lionis paliko, sakoma, apie \$7,- 000. Man atrodo, kad tas ne- daro garbės. Manau, kokiu žmogus buvo, taip jį ir reikė- jo palaidoti. Palaidotas 16 d. gegužės, į Sv. Jono kapus.

Velionis priklausė prie Lie- tuvos Sūnų ir Dukterų Draug- ystės. Po palaidojimo brolis pakvietė palydovus į namus ir tinkamai priėmė. Gaila žmo- gas, dar galėjo gyventi, nes buvo apie 50 metų. Jis turėjo gerą darbą, uždirbdavo po \$80 į savaitę. Lai jam būna leng- va žemėlė.

Okinawoj jankiai jau pra- maršavo pro Yonabaru.

NEW PIED PIPER OF HAMELIN USES A RADIO

PLAYING THE ROLE of a modern pied piper in real earnest, Sgt. Robert Cooper, Syracuse, N. Y., uses a walk- talkie radio instead of a wind instrument to "pipe" a herd of bedraggled Nazi war prisoners through Ger- many's old Hamelin town—the very town where in ancient times the legendary pied piper led all the children to their doom. Guarding the captive column are Corporal Leonard Armato (left) of Riverside, New Jersey, and Pfc. Clifton Baker of Harrietsville, Ohio. (International Soundphoto)

Baltuoja Burės Tolumoj

Parašė Valentin Katajev. Lietuvių kalbon vertė Antanas Venclova.

3-29-45

-45-

(Tęsa)

Didelis aksominis apgamas juodavo jo gipsiniame veide. Jis su pasibjaurėjimu pažvelgė į savo sugadintą pirštine.

— Kalbėk kas buvo!
— Negaliu žinoti...

Senis suspėjo užsidengti veidą rankom ir nusigręžti į sieną. Smūgis kliuvo į galvą. Kelnės ties keliais apsmuko. Senolis pamažu pradėjo leistis žemyn.

— Dėde, nenušukite jo, jis — senas! — su nusiminimo ašaromis sušuko Gavrikas, šokdamas prie viršininko.

— Tačiau viršininkas jau ėjo iš trobelės rekdamas:

— Paimti, šunsnuok! Nuvežti!

Policininkai šoko prie senio ir sugriebė jį, išskudami alkūnes. Jie ėmė vilkti jį iš trobelės kaip kuli šiaudų. Gavrikas atsisėdo asloje ir, kandžiodamasis kumščiu, ėmė raudoti piktomis, pasiutusiomis ašaromis.

Kurį laiką jis sėdėjo nejudėdamas, viena ausim klausydamasis nakties ūžesio ir šnabždėjimo. Antroji apkurto.

Kartais berniukas tyčia užsikimšdavo sveikąją ausį. Tada iš visų pusių jį apimdavo gili, nebylė tyla. Darydavos baus, tartum šioje tyloje jo tyliai tykojo kažkoks pavojus.

Jis atidarydavo ausį, tartum skubėdamas išleisti į laisvę uždarytus garsus. Tačiau viena ausis negalėjo sutalpinti savyje viso jų įvairumo.

Cia buvo girdėti reti smarkūs jūros atdūšiai, ir nieko daugiau. Čia prasidėdavo krikštolinė svirplū muzika, ir tada nutrūkdavo jūros ūžesys. Čia šilta brizė nubėgdavo per piktžoles, naktį pripildydama šlamėjimo, nepaliekiančio vietos nei svirpliams, nei jūrai. Čia tebūdavo girdėti tik vienas trūkėjimas lempučių, kurioje išdegė žibalas.

Staiga berniukas aiškiai pajuto savo vienumą. Iš skubiai užpūtė žiburį ir šoko senoliui į kandin.

Prabangi rugpjūčio naktis kaboj viršum pasaulio. Juodas mirgantis dangus bėgantį berniuką apibėrė žvaigždėmis. Svirplių skambėjimas kilo srovendamas ligi paties Paukščių Tako.

Bet ką galėjo rūpėti iškankintam ir nuskriaustam kūdikiui šis abejingas grožis, neturįs jėgos jo padaryti laimingo? Gavrikas bėgo iš visų jėgų.

Jis pavijo senolį tik mieste, Staroporfiranko gatvėje, prie pat nuovados.

Du policininkai — vienas sėdėdamas, o antras stovėdamas — vežė senolį vežiku. Senis gulėjo, nuslydęs nuo sėdynės, ties policininko kojom, skersai drožkas. Jo galva bejėgiškai šokinėjo ir daužėsi ir pakojė. Per veidą, purviną nuo dulkių ir kraujo, bėgo dujinių žibintuvų šviesa.

Gavrikas šoko prie drožkų, tačiau jos jau sustojo ties nuovados durimis. Policininkai griuvinėjantį senį vedė pro varčius.

— Senolis! — sušuko berniukas.

Policininkas lengvai sudavė Gavrikui kardo makštėmis per kaklą. Vartai užsidarė. Berniukas liko vienas.

DVIDEŠIMT AŠTUNTAS SKYRIUS.

Atėjo didžiausio Petios triumfo ir laimės akimirksnis.

Dar nebuvo nė valanda dienos, o jis jau aplakstė visus pažįstamus namuose, rodydamas savo naujutėlę gimnazistiską kepurę ir sujaudintai pasakodamas, kaip jis tik ką buvęs egzaminuojamas.

Nuosirdžiai prisipažįstant — pasakoti beveik nebuvo ko. Jokio egzamino, iš tikrųjų, nebuvo.

Buvo lengvas priimamasis patikrinimas, trukęs penkiolika minučių. Jis prasidėjo pusiau vienuoliktą o po vienuoliktos ir penkių minučių pardavėjas magazine šalia gimnazijos jau įteikė berniukui, galantiškai šypsodamasis, jo senąją šiaudinę skrybėlę, suvyniotą popieriuje.

Kai Petia užsidėjo kepurę prieš veidrodį magazine, tai ir nenusiėmė ligi pat vakaro.

— Ak, kaip aš vikriai išlaikiau egzaminą! — sujudęs kalbėjo Petia, greitai žingsniuodamas gatve.

Jis žiūrėjo į visus stiklus, kad dar kartą kitą pamatytų save su kepure.

— Mano bičiuli, — pastebėjo teta, kuriai iš juoko virpėjo smakras, — nusiiramink. Tai buvo ne egzaminas, o iš viso tik patikrinimas.

— Na, teta! Kaip jūs galite taip kal-

bėti! — piktai tamsiai rausdamas ir trypdamas kojomis, per visą gatvę šaukė Petia, kuone bepradedas raudoti iš nuoskaudos. — Juk jūs nematėte, o tvirtinate! Tai buvo pats tikras egzaminas, o jūs tuo tarpu sėdėjote laukiama jame ir neturite teisės taip tvirtinti! Aš jums sakau, kad buvo egzaminas!

— Zinoma. Aš kvailė, o tu protingas. Buvo patikrinimas.

— Ogi egzaminas!

— Aš jam — skusta, o jis man — kirpta.

Šiais žodžiais teta gan aiškiai priminė jam senovinį ukrainiečių anekdotą apie vieną užsispyrėlį, kurs susiginčiojo su žmona: ar kirpta, ar skusta valčiaus raštininko barzda. Užsispyrėlis, nors dalykas buvo ir labai aiškus, šaukė "kirpta" tol, kol įnirtusi žmona jį įmetė į upeį. Jau skėsdamas, jis dar pirštais viršum vandens teberodė, kad kirpta.

Tačiau į šį priminimą Petia visai neatkreipė dėmesio ir su ašaromis balse kartojo:

— Ogi egzaminas, ogi egzaminas!

Teta buvo geros širdies. Jai pasidarė gaila iš broleno atimti brangiausiąją jo triumfo dalį.

"Egzaminas!" — tik vienas žodis ko vertas! Tesidžiaugia berniukas. Neverta jo liūdinti šią pažymėtiną dieną.

Cia teta netgi ryžosi truputį neteisiam pasielgti.

— Pagaliau, — tarė ji, švelniai šypsodamasi, — aš, gal būt, apsirikau. Rodos, tai iš tikrųjų buvo egzaminas.

Petia nušvito.

— Oo, ir dar koks egzaminas! Tačiau sielos gilumoje Petia, žinoma, graužė abejonę. Viskas įvyko kažkaip pernelyg greitai ir lengvai "egzaminui."

Tiesa, vaikus surikiavo poromis ir nuvedė "į klase." Tiesa, buvo ilgas stalas, uždengtas mėlyna gelumbe. Tiesa, sėdėjo griežti mokytojai su mėlynais mūdiariais, su auksiniais akiniais ir sagomis, su ordinais, su krakmolintomis, net iš pažiūros kietomis kaip žievė krūtinėmis ir su žvangančiais rankogaliais. Tarp jų skyrėsi šventiko muarinė sutana ir moteriškos garbanos.

Leidosi žemyn viduriai, prakaitavo kojos, ledinis prakaitas išmušė smilkinius. Viskas buvo, kaip nustatyta nuo amžių amžių.

Bet patsai egzaminas... Ne, dabar Petia aiškiai suparito, kad tai vis dėlto tebuvo patikrinimas.

Kai tik berniukai susėdo į suolus, vienas mokytojas bematant išmeigė nosį į didelį popierių ant stalo ir pasakė, puikiai, ryškiai, apvaliai tardamas kiekvieną žodį:

— Ką gi, pradėsime. Aleksandrovas Borisas, Aleksandrovas, Nikolajus, Bačėjus Petras. Prašau čia.

Iš girdės savo pavardę ir vardą, nuskambėjusius taip svetimai ir drauge taip deginamai šioje skardžioje, tuščioje klasėje, Petia pajuto, tartum jam netikėtai sudavė kumščia po mente. Jis niekaip nemanė, kad baisusis akimirksnis ateis taip veikiai.

Berniukas buvo užkluptas iš netyčių. Jis tirštai paraudo ir, beveik nebetekdamas sąmonės, slidžiomis grindimis priėjo prie stalo.

Trys berniukai pakliuvo mokytojų nuožiūron.

Petia pateko šventikui.

— Nagi, — tarė didžiulis senis, užlenkdamas plačią sutanos rankovę.

Paskui jis įsimeigė į krūtinę ant krūtinės nešiojamą kryžių su sidabrine grandinėle. Grandinėle buvo iš plokščių grandžių, su įpiovomis, tartum iš kavos pupelių.

— Eik šen, paauguoli. Kuo vardu?

— Petia.

— Petras, mano brangtis, Petras. Petia liko namie. Kaip pavidė?

— Bačėjus.

— Vasilijaus Petrovičiaus sūnus? Amatų ir dešimtininkų mokyklų mokytojo?

— Taip.

Šventikas atsilošė į kedės atkaltį svajingoje rūkytojo pozijoje. Jis prisimerkė prieš Petią ir, berniukui nesuprantamai šypsodamasis, tarė:

(Daugiau bus)

Cleveland, Ohio

Pasikėsiniimas Inkrinuoti d. Mažanską, Pakirto Sveikata Jo Zmonai

Žinant iš praconis, kada didelės kampanijos ar jos agentai pasikėsina inkriminuoti savo darbininką, tai darbininkui yra sunku išsigelbėti, tokį darbininką kompanijos padeda ant "juodo listo," kad ateityje negalėtų gauti darbo, patalpinama kalėjiman ir dar yra atsitikimų, kad darbininkas netenka gyvasties.

Draugė Mažanskienė, turėdama tą visą mintyje ir nekriminavimas eis, prie tam, dar turėdama savo sūnų karo laivynė, tas skaudžiai užgavo ir jos nervus, kad ji iki šiolei dar negali atgauti savo sveikatos.

Kaip daugeliui žinoma, S. K. Mažanskas yra labai veiklus drauginijame darbe. Jis nuosirdžiai veikia įvairiose lietuvių organizacijose ir, rodos, bene 5-se iš jų yra pirmininku ir LDS pirmu vice pirmininku.

Tačiau į šį priminimą Petia visai neatkreipė dėmesio ir su ašaromis balse kartojo:

— Ogi egzaminas, ogi egzaminas!

Teta buvo geros širdies. Jai pasidarė gaila iš broleno atimti brangiausiąją jo triumfo dalį.

"Egzaminas!" — tik vienas žodis ko vertas! Tesidžiaugia berniukas. Neverta jo liūdinti šią pažymėtiną dieną.

Cia teta netgi ryžosi truputį neteisiam pasielgti.

— Pagaliau, — tarė ji, švelniai šypsodamasi, — aš, gal būt, apsirikau. Rodos, tai iš tikrųjų buvo egzaminas.

Petia nušvito.

— Oo, ir dar koks egzaminas! Tačiau sielos gilumoje Petia, žinoma, graužė abejonę. Viskas įvyko kažkaip pernelyg greitai ir lengvai "egzaminui."

Tiesa, vaikus surikiavo poromis ir nuvedė "į klase." Tiesa, buvo ilgas stalas, uždengtas mėlyna gelumbe. Tiesa, sėdėjo griežti mokytojai su mėlynais mūdiariais, su auksiniais akiniais ir sagomis, su ordinais, su krakmolintomis, net iš pažiūros kietomis kaip žievė krūtinėmis ir su žvangančiais rankogaliais. Tarp jų skyrėsi šventiko muarinė sutana ir moteriškos garbanos.

Leidosi žemyn viduriai, prakaitavo kojos, ledinis prakaitas išmušė smilkinius. Viskas buvo, kaip nustatyta nuo amžių amžių.

Bet patsai egzaminas... Ne, dabar Petia aiškiai suparito, kad tai vis dėlto tebuvo patikrinimas.

Kai tik berniukai susėdo į suolus, vienas mokytojas bematant išmeigė nosį į didelį popierių ant stalo ir pasakė, puikiai, ryškiai, apvaliai tardamas kiekvieną žodį:

— Ką gi, pradėsime. Aleksandrovas Borisas, Aleksandrovas, Nikolajus, Bačėjus Petras. Prašau čia.

Iš girdės savo pavardę ir vardą, nuskambėjusius taip svetimai ir drauge taip deginamai šioje skardžioje, tuščioje klasėje, Petia pajuto, tartum jam netikėtai sudavė kumščia po mente. Jis niekaip nemanė, kad baisusis akimirksnis ateis taip veikiai.

Berniukas buvo užkluptas iš netyčių. Jis tirštai paraudo ir, beveik nebetekdamas sąmonės, slidžiomis grindimis priėjo prie stalo.

Trys berniukai pakliuvo mokytojų nuožiūron.

Petia pateko šventikui.

— Nagi, — tarė didžiulis senis, užlenkdamas plačią sutanos rankovę.

Paskui jis įsimeigė į krūtinę ant krūtinės nešiojamą kryžių su sidabrine grandinėle. Grandinėle buvo iš plokščių grandžių, su įpiovomis, tartum iš kavos pupelių.

— Eik šen, paauguoli. Kuo vardu?

— Petia.

— Petras, mano brangtis, Petras. Petia liko namie. Kaip pavidė?

— Bačėjus.

— Vasilijaus Petrovičiaus sūnus? Amatų ir dešimtininkų mokyklų mokytojo?

— Taip.

Šventikas atsilošė į kedės atkaltį svajingoje rūkytojo pozijoje. Jis prisimerkė prieš Petią ir, berniukui nesuprantamai šypsodamasis, tarė:

(Daugiau bus)

Philadelphia, Pa.

Kodėl Miesto Vanduo Blogas Ir Kas Jį Užteršė?

Philadelphia miesto žmonės rūgoja daug metų apie blogą, dvokiantį vandenį ir daugelis nežino priežasties. Philadelphia miesto valdo amžini republikonai, kurie paskandino miestą skolose net iki \$300,000,000. Bet ne tame priežasties vandens užteršimo. Per miestą teka dvi upės: Schuylkill ir Delaware, iš kurių miestas naudoja vandenį.

Ypatingai Schuylkill upė štai kaip užteršta: Mainų savininkai suverčia iš mainų po milijoną tonų dumblo į šią upę kasdien; chemiškos dirbtuvės suverčia milijonus galionų per vieną savaitę įvairiausių acidių sutrų. Apart to, dar visokių fabrių yra, kurie perdirbdami gaminius, verčia visą buodą į šią upę. Į vandenį kuo daugiausia pila chlorine ir kitų chemikalų, nuo kurių vandens skonis pasidaro kaip gasolino skonis. Daugybė žmonių nuo vandens serga, bet daktarams patarta nieko nesaistyti, nes tada pasidarytų panika. Siam reporteriui irgi tas pats buvo: nuovargis, apsigimimas ir kitkas kas negero, kada pasigabenu šaltinio vandens, iš kelių savaičių daug kas kune pasitaisė. Partartina dėl virimo ir gėrimo vandenį gauti kur nors švarų.

Šapos unijistai pastebėjo, kad čia ne juokais varoma inkriminavimo darbas, unija pastatė savo advokatą Mažanską apginti. Teisme reakcionieriai suklupo. Teisėjui pareikalavus parodyti tą laišką, kuriuom saugumo agentai pasiremiami krėtė Mažansko namus ir paskiaus jį patį areštavo, pasirodė, kad po tuom skundo laiškų nebuvo parašo ir niekas teismui nemėgino įrodyti, kas buvo tuom skundėju. Teismas Mažanską išteisiu. Sekančią dieną White Motor kompanija prisiūcia telegramą su pakvietimu, kad Mažanskas eitų dirbti prie savo darbo ir to departamento superintendant atsiprašė Mažansko už jam padarytus nesmagumus ir vėliau tapo prašalintas iš saugumo departamento vienas viršininkas.

Tas viskas parodė, kad tai buvo reakcionierių darbas, kuris jiems nenusisekė.

Nors tas dėjosi pereinų metų lakricio mėnesį, bet draugė Mažanskienės sveikata dar mažai ką eina geryn, nors ir yra po gerų gydytojų priežiūra. Todėl mes, kuriems laikas pavolina, pasimeigė sau už pareigą atlankyti draugę Mažanskienę, pasikalbėti, pasitarti su ja ir prigelbėti, kuomi galėdami, kad draugė pasveiktų kuo greičiausiai.

Darbo Žmogus.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Lebano ir Sirijos valdžios vėl griežtai reikalavo, kad Francija ištrauktų savo kariuomenę iš tų dviejų kraštų.

Telef. HUmboldt 2-7964

J. J. Kaškiaučius, M. D.

530 Summer Ave. Newark, N. J.

VALANDOS: 2-4 6-8 Sekmadieniais nėra valandų.

GREEN STAR BAR & GRILL

Lietuviškas Kabaretas

Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksinti ir pasiokti užsėdęs pas "Green Star Bar and Grill", nes žino, kad visados bus patenkinti.

Atelkite pasimatyti su Giviais.

GERIAUSIAS ALŪS BROOKLYNE

PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ

459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-868

CHRONIŠKOS LIGOS

ODOS, NERVŲ IR PILVO, HEMORROIDAI ir kitos Mėšazarnės Ligos, Inkstų ir Pūslės sugedimai, Negaros skausmai, Skilvio ir Zarnų nesveikumas, Chroniški Skauduliai, Ištinusios Liaukos ir Abelnas Slijimas, Reumatizmas ir Arthritis. VYRAI ir MOTERYS gydomi naujoviškais būdais su greitu palengvinimu. X-spindulių kraujo ir šlapimo ištyrimai suteikia tikrą ligos pažinimą ir užtikrina tinkamą gydymą.

VISOS CHRONIŠKOS LIGOS MOKSLINIAI GYDOMOS

— Vidutinis Atlyginimas —

MEDIKALIS ISTYRIMAS \$2.

DR. ZINS (Ist. 28 m.)

110 East 16th St., N. Y. Arti Union Square

Kasdien 9 A. M. — 7 P. M. Sekm. 9 A. M. — 2 P. M.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksim modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įrušta mūsų šermentinė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

Lietuvių Kūro Kompanija

Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš ankato, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.

Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro reikalų prašome kreiptis

Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

NOTARY PUBLIC TELEPHONE STAGG 2-5048

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas man. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą. Puikiai įrengtos Dvi Kopyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

CHRONIŠKOS LIGOS

ODOS, NERVŲ IR PILVO, HEMORROIDAI ir kitos Mėšazarnės Ligos, Inkstų ir Pūslės sugedimai, Negaros skausmai, Skilvio ir Zarnų nesveikumas, Chroniški Skauduliai, Ištinusios Liaukos ir Abelnas Slijimas, Reumatizmas ir Arthritis. VYRAI ir MOTERYS gydomi naujoviškais būdais su greitu palengvinimu. X-spindulių kraujo ir šlapimo ištyrimai suteikia tikrą ligos pažinimą ir užtikrina tinkamą gydymą.

VISOS CHRONIŠKOS LIGOS MOKSLINIAI GYDOMOS

— Vidutinis Atlyginimas —

MEDIKALIS ISTYRIMAS \$2.

DR. ZINS (Ist. 28 m.)

Mūsų armijoms, mūsų laivynui, reikia daugiau kanuolių, daugiau amunicijos, daugiau maisto—daugiau visokių reikmenų, kurie veda artyn pergalės... ir jiems reikia to visko DABAR!

Todėl jūs esate prašomi remti savo armijas ir laivyną šiame didžiausiame, sunkiausiame Karinės Paskolos Vajuje iš visų—Galingiausią 7-tąją Karinę Paskolą DABAR! Jūsų kovojanti doleriai yra reikalingi, greit reikalingi padėti užmokėti už kovojimui įrengimus—jūs turite paskolinti savo dalį. Nusistatykite sau individualią kvotą ekstra Kariniams Bonams ir atsikite ją! Ta kova tai didžiausia—todėl, kad Galingoji 7-toji tikrenybėje yra du Karinių Bonų Vajai viename—tačiau atsikite kai jūs perkate karinius bonus jū ne duodate, jūs investinate. Jūs gausite atgal kiekvieną centą, kurį jūs įdedate į Karinius Bonus ir daugiau!

Pirkite daugiau Karinių Bonų dabar—mūsų kovojanti vyrai dar labiau šiuom tarpu aukojasi už pergalę, negu bet kada! Pirkite Didžiausius Karinius Bonus Dabar Galingoje Septintoje Karinėje Paskoloje! Padėkite Savo Kariams Greičiau Sunaikinti Japoniškąjį Imperializmą.

A. MATULIS & W. VAIGINIS

W. M. K. TAILORING CORPORATION Makers of Men's High Grade Coats 490 JOHNSON AVE. BROOKLYN, N. Y. Telefonas EVergreen 4-6864

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

FOUNDRES DARBININKAI PYLEJAI PAPRASTI DARBININKAI TARPINTOJU PAGELBININKAI MAŠINU MOULDERIAI PUIKI PROGA Istoti POKARINIUS DARBUS! Puikiausios Darbo Sąlygos NATIONAL METER DIVISION 4207 1st AVENUE, BROOKLYN. (BMT lokalu iki 36th ar 45th gat. stočių) Prisi laikoma WMC Taisyklių.

REIKIA VYRU Nuolatiniai darbai, patraukianti nuo valandų mokestis, darbas dienom ar naktim. GRAND UNION CO. 675 Paterson Ave., Carlstadt, N. J. Prisi laikoma WMC Taisyklių.

Generolas Skolintu Šautuvu Nudėjo Japoną Okinawa. — Amerikiečių generolas Claudius Easley pastebėjo vieną japoną belendant iš urvo už 500 jardų. Generolas pasiskolino eilinio kareivio šautuvą ir nudėjo japoną.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR BRIDGEPORT, CONN. Gražus teatras "Nepaprasta Naujiena," bus suvaidinta geg. 26 d., 407 Lafayette St. Pradžia 7:30 v. v. Rengia ALDDL 63 kp. Sis veikalas yra labai vaizdžiai parašytas iš Lietuvos žmonių gyvenimo. Pamatykite. — Kom. (123-124)

WORCESTER, MASS. Geg. 27 d. Olympia Parke, įvyks gražus piknikas, Lietuvos žmonių parmai. Kviečiame visus Lietuvos žmonių prietelius dalyvauti šiame piknike. — LPTK. (122-123)

WATERBURY, CONN. Lietuvos Laisvo Kapinyno melnis piknikas įvyks geg. 27 d., Liet. Darže už Lakewood Ezeru, Chestnut Hill Rd. Pradžia 1 val. diena, įžanga 25c asmeniui (su taksais). Sokiems gros John Satulos orkestra. Turėsime gerimų ir gardžių užkandžių. Kviečiame visus dalyvauti ir paremti Laisvės Kapiną. Visas pelnas bus sunaudotas pagražinimui kapinių. — Kom. (122-123)

ALDDL 15-TO APSKR. KONFERENCIJA Konferencija įvyks birželio 3 d., 8315 Kosciuszko Ave., Cleveland, Ohio. Pradžia 10 val. ryto. Visu kuopu delegatai malonėkite pribūti laiku. Taipgi ir ALDDL nariai kviečiami dalyvauti. Po konferencijos turėsime keletą valandų pasilinksminimo. Bus muzikos ir užkandžių (kokiu bus galima gauti dabartiniu laiku), bet gspadinės užtikrima, kad bus skanūs ir sveiki. Todėl visi nariai, Vilnies ir Laisvės skaitytojai kviečiami dalyvauti. — D. Petruskas, sek. (122-123)

SHEANDOAH, PA. ALDDL 17 kp. susirinkimas įvyks 27 d. geg., 2 val. diena, 211 W. Coal St., pas Kriaučius. Malonėkite visi nariai būti laiku, yra daug dalykų pradėta ir neužbaigta, atsi-randa ir nauju. — P. E., sek. (122-123)

SO. BOSTON, MASS. Dukterų ir Sūnų Draugystė ruošia Karo Bonų laimėjimo vakarą, 26 d. geg., 7 v. v., Liet. salėje, kampas E ir Silver Sts. Bus gera muzika, užkandžių, švelnių ir stiprių gerimų. Kviečia vietinius ir iš toliau dalyvauti, nes parengimas bus vienas iš linksmiausių. Įžanga nemokama. — Kom. (122-123)

BROCKTON, MASS. Liet. Taut. Namų Draugovė rengia pirmą pikniką savame parke, Winters Street, ant Keswick Rd. Įvyks geg. 26, 27 ir 30, Birželio 2 ir 3. Visas minėtas dienas, pradžia nuo 1 val., tėsis iki vėlomos. Sokiems gros gera orkestra naujui pertaisytoj salėje. Bus valgių ir gėrimų. Prašome visus dalyvauti. Vietinius ir iš apylinkės šiame parengime. — Kom. (121-123)

Shuri apylinkėje Okinawoj amerikiečiai užtaisė reples japonams. Tapo pergabenti į Angliją Goeringas, buvęs dešiniąją Hitlerio ranka, ir feldmaršalas Rundstedt. Vieną ir kitą amerikiečiai suėmė.

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

REIKIA MOTERU Lengvam fabrike darbai, Kiaušinių vaikavimas. Nuolatinis darbas. Patraukianti alga nuo valandų. GRAND UNION CO. 675 Paterson Ave., Carlstadt, N. J. Prisi laikoma WMC Taisyklių.

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI MAŠINISTAI (2) DAILYDĖS (2) ABELNAI FABRIKO DARBININKAI (3) Nuolatinis Darbas Gera Alga Kreipkitės I. KALFUS CO. 100 GRAND ST., N. Y. C. (125)

VYRAI—BERNIUKAI GERA ALGA. VIRSLAIKIAI. Lengvas Darbas. Nuolatinis darbas. Vieno iš didžiausių mūlo idirbystėje JOHN T. STANLEY CO., Inc. 642 WEST 30TH ST., NEW YORK (125)

LEDU TRAUKEJAI IR BOXMANAI NUOLATINIS DARBAS DABAR IR PO KARO. GERA ALGA PH. DIETZ ICE CO. 61-20 71ST AVE., RIDGEWOOD, BROOKLYN. (124)

REIKIA VYRU DARBININKU Gera nekilus namo alga MASINU OPERATORIAMS IR SUSTATYTOJAMS, RANKINIŲ TROKERIAMS IR PAPRASTIEMS DARBININKAMS Užsitęsė šiandien. THE YALE & TOWNE MFG. CO. 4530 Tacony St., Philadelphia, Pa. (X)

TOOLMAKERS MAŠINISTAI ABLIUOTOJAI POTTER TOOL & MACHINE WORKS 79 E. 130TH ST., NEW YORK CITY. (125)

VETERANAI IR CIVILIAI REIKALINGI DĖRITI KAIPU KARU KROVEJAI VYRAI PRIE ABELNO DARBO ISSUNTEJU PAGELBININKAI Taipgi ABELNAI FABRIKO DARBININKAI GEROS KAINOS KAFETERIJA APTARNAVIMUI Kreipkitės Visą Savaitę Crown Can Company Erie Avenue & H. Street, Philadelphia, Pa. Car No. 56 sustoja prie durų. (125)

MOKINIAI PAPRASTI DARBININKAI IR ABELNAI PAGELBININKAI Gera Alga. Virslaičiai. Yale & Towne Mfg. Co. 4530 TACONY STREET PHILADELPHIA, PA. (126)

TROKININKAI PRIE KROVINIU REGULIARIAI DALIAI LAIKO POKARINĖ PROGA 70c I VALANDĄ 2 1/2 VALANDU VIRSLAIKIŲ I DIENĄ UŽTIKRINTA NATIONAL CARLOADING U. S. TRUCKING CORP. 210 PASSAIC ST. NEWARK, N. J. (123)

RUBBERS ON LUCITE PUIKIAUSIA ALGA IR NUOLATINIS DARBAS FREDERICK J. BOYLE CO. 26 WAVERLY PLACE, N. Y. C. (124)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI OFISO DARBININKES Su ar be patyrimo, mokančios ar nemokančios stenografija. 5 DIENOS—40 VALANDU SAVAITE PUIKIAUSIOS DARBO SĄLYGOS Matykite Mr. Dimaggio STANDARD FOOD CORP. 80 COLUMBIA ST. (PRIE WARREN) BROOKLYN.

PATYRUSIOS RANKINĖS SIUVĖJOS RUBIN TRIMMING WORKS 8924—5th Ave., Brooklyn. BEACHVIEW 8-1340 (128)

PAKUOTOJOS PILNAM AR DALIAI LAIKO Linksmos aplinkybės; nuolatinis darbas. IKI 70c I VALANDĄ 5 DIENŲ, 40 VALANDU SAVAITE 216 WOOSTER ST., N.Y.C. (arti Blecker) AR TELEFONUOKITE ALGONQUIN 4-9488 (124)

TYPISTS—RAŠTININKĖS MOKINĖS PRIIMTINOS 5 DIENŲ SAVAITĖ PAKILIMAI WINTHROP Accounting Department 170 VARICK ST. 5-TOS LUBOS (123)

MOTERYS Valytojos, Dailiai Laiko Popietinis Darbas 1:30 iki 5 P. M. \$50 I MENESJ PRISIDEDA VIRSLAIKIAI Matykite Mr. Hayward PUBLIC SCHOOL No. 223 16th Ave. & 42nd St., Brooklyn. Cortelyou Rd. busas sustoja prie kampo. (127)

MERGINOS JAUNOS—16 AR VIRSAUS Mokytis gerai apmokamo amato. Nuolatinis, svarus, lengvas darbas. 5 DIENŲ SAVAITE LAIKAS IR PUSE VIRSLAIKIŲ UNIFORM EMBLEM CO. 34 PINE ST. BROOKLYN, N. Y. (128)

MERGINOS—MOTERYS 21 Metų ar Virsaus. Reikalingos Chewing Gum Fabrike. Gera Alga. Nuolatinis. Pakilimai. Bonai ir Nemokamai. Aprašyta. Patyrimas Nereikalingas. Kreipkitės BOWMAN GUM, Inc. 4865 Stenton Ave., Philadelphia, Pa. TELEPHONE MISS TAYLOR. DAVENPORT 1000 (125)

MERGINOS—MOTERYS GERA ALGA—VIRSLAIKIAI Lengvas Darbas. Nuolatinis darbas. Vieno iš didžiausių mūlo idirbystėje JOHN T. STANLEY CO., Inc. 642 WEST 30TH ST., NEW YORK. (125)

Trumanas Siuncia Hopkinsą pas Staliną

(Taša nuo 1-mo pusl.) Churchillio. Hopkins dabar tarsis su Stalinu paliečiančiais Ameriką ir Sovietus klausimais. Davies, Trumano siunciamas pas anglų premjerą Churchillą, tarsis apie Jungt. Valstijų ir Anglijos dalykus. Tvirtinama, kad Davies kartu darbuosis geiriems santykiams tarp visų Trijų Didžiųjų — Amerikos, Anglijos ir Sovietų Sąjungos.

Mannerheimas Sveikina Staliną

Feldmaršalas Mannerheimas, Suomijos prezidentas, pasiuntė maršalui Stalinui pareiškimą, sveikindamas "sauniąsias, dar negirdėtas istorijoje Raudonosios Armijos pergalės prieš Vokietiją". Mannerheimas žada visomis jėgomis stengtis išvysyti draugiškus Suomijos ryšius su Sovietų Sąjunga.

Brazilijos Komunistų Vadas Kalbėjo Tautai

Rio de Janeiro. — Nesenai iš Brazilijos kalėjimų paleistas politinis kalnys, komunistų vadas Luis Carlos Prestes sakė radio kalbą prezidento rinkimų klausimais. Brazilijos komunistai pradėjo viešai leisti savo laikraštį Popular.

Sovietai Nekeis Savo Politikos už Kreditus

(Taša nuo 1-mo pusl.) ne tik kaip paspartį nukentėjusiai nuo karo Sovietinei Respublikai. Sulzberger nurodo, jog Sovietai turi daugiau kaip du bilionų dolerių savo aukso ir taip pat gali atsisteiti reikalingomis Amerikai medžiagomis.

Automobilistai Gaus Daugiau Gazolino

Washington. — Turintieji A kuponus automobilistai galės pirkti 50 procentų daugiau gazolino, pradėdant birželio 22 d. O kurie turi B korteles, tiems bus leista, pradėdant birželio 11 d., gauti tiek gazolino, kad galėtų važiuoti iki 650 mylių per mėnesį. Tokias lengvatas automobilistam paskelbė Kainų Administracija ir Karinė Žibalo Valdžia.

Užstreikuotas Trokų Linijas Perima Valdžia

Washington. — Prezid. Trumano įsakymu, tapo perimtos į valdžios žinybą trokų linijos Chicagoj, prieš kurias streikavo 6,500 vežikai, nepriklausomos unijos nariai. Streikas stabdė dar keliolikos tūkstančių darbininkų darbą ir trukdė karinių ir civilinių reikmenų gabenimą. Unija Atsąukianti Streiką. Karinių Darbų Taryba telegrafavo streiko vadams,

Bostono ir Apylinkės Žinios

DEL MASSACHUSETTS LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMO Konferenciją šaukia Pažangiųjų Lietuvių Taryba. Įvyks gegužės (May) 27 d. Municipal Auditorium, E. Broadway, So. Boston, Mass. Svetainė atsidarys 1 val. po pietų. Meldžiam visus suvažiujančius atstovus nesivėluoti, nes iki 2-rai valandai turėsime pilnai prisirušti prie konferencijos, o 4 valandą jau turim būti prisirušę masiniam susirinkime, kuriame turėsime ilgą ir puikią programą iš kalbėtojų, dainininkų ir jaunų artistų. Dainuos So. Boston Harmonijos Kvartetas, Jaunuolis Vincukas Motėjaitis iš Worcester, Mass. Jis pasirodys kaip dainininkas, muzikas ir deklamatorius, Norwoodo Vyru Grupė dainuos smagius dainus. Kalbėtojai yra apsiėmę: Bostono miesto majoras John E. Kerrigan, CIO vadas Charles E. Auslander ir lietuviškai kalbės D. M. Solomskas, Laisvės dienraščio redaktorius. Todėl, lietuvių plačioji visuomenė esate kviečiami skaitlingai atsilankyti ir pasidžiaugti Lietuvos išlaisvinimu ir galutinai sumušimu hitlerizmo. Kviečia Mass. Pažangiųjų Lietuvių Tarybos Komitetas. John Grybas, Pirmininkas. B. F. Kubilius, Sekretorius. J. M. Lukas, Kasierius.

Japonų radijas sakė, kad jie sužaloję amerikinį lėktuvlaivį ties Okinawos sala.

kad jinai sutiks svarstyti unijos reikalavimą pridėti algų, kai tik streikieriai sugrįš darban. Unijos vadovė, todėl, pasižadėjo tuojau atsaukti streiką.

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Žydų Pašalpinė Parems Kare Nukentėjusius Saviskius

Tarptautinės darbininkų sąjūdos organizacijos IWO žydų sekcija rengia masinį mitingą Madison Square Garden šio šeštadienio vakarą, gegužės 26-tą.

Vieną iš programos žymių numerių bus padalinimas tos organizacijos sukeltų aukų pagalbai nukentėjusiu kare. Iš \$200,000 fondo stambiosios paskyros eis:

Hadassah, moterų zionistų organizacijai, Palestinoj, \$40,000; Pavolgės žydų atsisteigimui per Russian War Relief \$100,000; United Jewish Appeal \$10,000; Lenkijos žydų Federacijai \$10,000; IWO Karių Fondui \$15,000. Dar du tūkstančiai paskirti atspausdintiui Judosios Knygos, kurion surašyti nacių žiaurumai prieš žydus.

Vyksiantiems I RWR Tautų Konferencija

Registracija konferencijos bankietų pas Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto sekretorei Kavaliauskaitė pasibaigė su gegužės 24-tos vakaru. Kas norėtų užsiregistruoti vėliau, kreipkitės tiesiai į RWR, 5 Cedar St., N. Y. Tel.: WH. 3-2460.

Konferencijon gali vykti ir neregistruoti iš anksto, ant vietos užsiregistruosite. Vien konferencijai registracija (be pietų) 50c, su pietumis \$2.

Laikas: gegužės 27-tą, sekmadienį, nuo 10:30 ryto iki 4:30 po piet. Bankietas nuo 1 iki 2 val.

Vieta: Waldorf-Astoria Hotel, Park Ave., tarp 49th ir 50th Sts. Lietuvių sesija (panel) kambaryje, vadinamame West Foyer, nuo 10:30 iki 12:30.

Tuo pat laiku, armėnų, karpato rusų, estonų, latvių, rusų, ukrainų atskiros sesijos įvyks kituose atskiruose kambariuose.

Bankietas visų tautų bendrai bus didžiajame — Grand Ballroom. Čia pat po piet bus ir visų tautų bendra paskutinė sesija. Čionai dainuos mūsų Aido Choras, vadovybėje Altonos Žilinskaitės, ir operų dainininkai.

Norintieji važiuoti grupėje, išvažiuos nuo Laisvės lygiai 10 val. ryto. Atsargai, iš anksto įsidėkite kišeninį adresą ir trečiadienio Laisvėje tilpusį kelrodį, LPT Komitetas.

Sekmadienį Būkite Vienoje Iš Dviejų Svarbių Vietų

Šį sekmadienį, gegužės 27-tą, Brooklyno - New Jersey ir kitų artimų apylinkių lietuvių turime dvi svarbias suveigas. Jose būtina dalyvaukime. Kadangi retam kam bus pasiekiamos abi, tad pasirinkite vieną iš šių dviejų:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 3-čio apskrįčio piknikas įvyks Vaičionių darže, Division Ave., Cranford, N. J., nuo pietų iki vėlomos nakties. Įžanga 45c.

Su Russian War Relief veikiančių tautų konferencija bus Waldorf-Astoria viešbutyje, Park Ave. tarp 49 ir 50 Sts., New Yorke, nuo 10:30 iki 4:30 val. Įžanga (be pietų) 50c, su pietumis \$2.

Abi pramogos bus įdomios, abi svarbiomis tikslam, vertos mūsų laiko ir paramos. Dalyvaukite, pasirinkite patogiausią iš dviejų.

MUZIKA

RUSŲ OPERA CARNEGIE HALL SEKMADIENĮ Sovietų opera "The Quiet Don," Ivan Dzeržinskio kompozicijos, bus statoma Carnegie Hall scenoje, New Yorke, per tris vakarus — gegužės 27, 28 ir 29-tą. Ją perstitys Russian Grand Opera Company. Dimitri Chutro — direktorius.

Tūli negauna siuntinių, o kiti neatsiima. New Yorko pašte gegužės 22-ą įvyko išpardavimas neatsiimtų daktų. Tarpe tų buvo deimantinių žiedų ir nylon kojinių.

Rand Tea and Coffee Stores, Inc., 20 krautavių suspenduotos nuo pardavimo cukraus, kada tyrinėjimas parodė neturint gana stampų.

Ar Jau Apgalvojote?

Ar išsprendėte savo atieties aprūpinimą po karo? Ar norite mokytis amato pastoviam, lengvam, gerai apmokamam darbu? Apsirokuokite greit, ką daryti po karo, nes dabar turite progą atsistoti ant stiprių kojų pokariniam gyvenimui.

Lietuviai rūbų siuvimo kontraktoriai MATULIS ir VAIGINIS duoda lietuviams progos mokytis siuvėjų amato. Jie jus išmoks mašinų operavimo, rankom siūsti, prosavojimo ir abelnai siuvimo pramonės darbu.

O jei esate siuvėjas, mašinos operatorius ar rankinis ir norite pastovaus, apskritų metų, gerai apmokamo darbo, tai, brolau ar sesute, imk žirkles ir ranką ir trauk pas MATULĮ ir VAIGINĮ, nes jie didina dirbtuvę ir turėsi progos pasirinkti tokį darbą, kokio tik pageidauji. Antrašas: 490 Johnson Ave., (ant viršutinių lubų), arba tel. EVergreen 8-2899.

(Adv.)

Smagiai Pabuvota LKK Vakare ir Paremta Geras Darbas

Lietuvių Komunistų Klubo sezono užbaigos draugiškas pobūvis - bankietėlis gegužės 19-tos vakarą, Laisvės salėje, įvyko smagus ir naudingas. Turėta gražių svečių, vietinių ir iš toliau. Buvo trumpa programa. Draugiškai, šeimyniškai pasilinksmina. Kartu paremta ir švietimo darbas.

Žinomų lietuviškų ir amerikietišku melodijų dviem atvejais, gražiai pagrojo jaunutė, vis auganti muzikoje, armonistė Florence Kazakevičiūtė. Rojus Mizara trumpai perstātė, kas tie komunistai, kokie vyriausi jų šiandieniniai darbai, problemos. O tai yra visos visuomenės reikalais. Pirminė, kad komunistai tikisi tiems darbams paramos — dvejojpos paramos: darbu, stajimu į Komunistų Klubą ir finansinėms.

Naujų narių vakare gauta bene du. Priešfaštinės apšvietos skleidimui, šalių ir žmonių vieningumui akstinti darbu paremti ant vietos sudovonota \$110. Kiti, nusibaudami save už negalėjimą dalyvauti, jau po bankieto pridavė komisijai dar \$14.

Vincas Tauras, "toastmasteris" vakaro eigoje iššaukė kalbėti keletą veikėjų ar šiaip gerų kaimynų svečių: Globičių (buvusį wilkes-barrietį) ir Žilinską iš Kearny (jie vėl prabuvo su vežimu dovanų Lietuvos žmonėms); Skirmontą, savininką užėigos iš Maspeth; Kapicką, Laisvės kaimyną, užėigos savininką; seną veikėją Vincą Paukštį; buvusį Mursmanko jūrininką Balkaltį; Grikštą; N. Bukniene, Bimba.

A. Bimba, Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto pirminkas, atsišaukė tautos Draabužių Centre ir kvietė dalyvauti tautų konferencijoj, 27-tą gegužės.

R. Mizara kvietė nuvykti į LDS pikniką, įvyksiantį 27-tą gegužės, Cranforde, Vaičionių farmoje.

Užbaigoje, vakaro pirminkas Tauras pareiškė padėką šio vakaro programos pildyto-

CHARLES'

UP-TO-DATE BARBER SHOP K. DEGUTIS, Savininkas PRIEMAMOS KAINOS 306 Union Avenue Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts. BROOKLYN 6, N. Y. GERAI PATYRĘ BARBERIAI

LIETUVISKAS TRAKTYRIUS

(VALGYKLA IR ALINĖ) Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės. Kasdien Turime Karštų Užkandžių Juozas Zeidat Savininkas 411 Grand St. Brooklyn

F. W. Shalins

(SHALINSKAS) Funeral Home 84-02 Jamaica Avenue Opposite Forest Parkway WOODHAVEN, N. Y. Sutelkiam garbingas laidotuves \$150 Kopyčias sutelkiam nemokamai visose dalyse miesto. Tel. Virginia 7-4499.

jams, taipgi jaunos armonistės tėvams, ir valgių paruošėjoms A. Višniauskienei, H. Feiferienei, N. Nagulevičiutei, V. Venškunaitei, N. Buknienei, G. Waresonui. Jie, nors nebūdami klubičiai, paaukojo vakarą, tūli ir pusdienį darbui taip gražiai paruošti maistą, stalus, aptarmauti atsilankiusius svečius. Linkėtina, kad ateitų nariais į mūsų klubą.

Apdovanojo Klubą—Jo Darbą:

Per L. Kavaliauskaitę ir O. Čepulienę: Mr. & Mrs. Briedis, Mr. & Mrs. Žilinskas, P. Kapickas, A. Skirmontas, John Druseika po \$5. A. Globičienė—\$3. Mary Misevičienė, J. Judžentas, Mr. & Mrs. Meškėnas, Mary Misevičienė, A. P. Bukniai, Kazys Viltrakis, S. Wadvil, O. Depsienė, M. Klimas, Mr. ir Mrs. Kazakevičiai, J. Kovas po \$2.

V. Čepulis, E. R. Mizarai, A. Arlauskas, V. Tauras, Mary Wilson, V. Gelėys, F. Balckaitis, Ch. Balčiūnas, A. Balčiūnas, A. Poškus, J. Byronas, K. Stelmokas, O. Young, F. Reinhardt, J. Reychon, L. Grikštās, Ona Prankaitis, O. Čepulienė po \$1.

Per E. Gasiunienę ir O. Yakštis: A. Dagis \$10. V. Brown \$5. V. & A. Paukščiai \$3. J. Siurba, J. Zablackas, K. Petrikienė, P. Vaznys, G. Waresonas po \$2. J. Gasiunas, J. Gužas, A. Bepirštis, K. Šolomskienė, A. Zablackienė, Olga Reinhardt, G. Marčiukienė, S. Bederman, F. Černevičius, D. Solomskas, A. Bimba, V. Bunkus, S. Sasna, J. Grubis, E. Gasiunas, Ona Yakštis po \$1.

J. GARŠVA

GRABORIUS-UNDERTAKER Laidotuvių Direktorius VELTUI SERMENINE (KOPLYČIA) Parsamdo automobilus ir karetas veseljoms, krakštynom ir kitkam. 231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN Telephone: EVergreen 8-9770

DANTŲ GYDYTOJAS DR. A. PETRIKA

221 So. 4th Street BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 7-6868 VALANDOS: { 9-12 ryte | 1-3 vakare } Penktadienias uždaryta.

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus Nupiešiam Planus

Darome ir Pritaikome Akinius Drs. Stenger & Stenger Optometrists 394-398 BROADWAY BROOKLYN, N. Y. Tel. ST. 2-8842

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokiu dydžiu, kokio pageldaujama. Taipogi atmallovu įvairiom spalvom. JONAS STOKES 512 Marion St. Brooklyn Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line Tel. GLenmore 5-6191

New Yorko miesto majoras LaGuardia pasirašo rėmėjų sąrašą (scroll) Amerikini Komiteto Pagalbos Jugoslavijai (58 Park Ave.). Sąrašas bus pasiūstas maršalui Tito, Jugoslavijos vyriausybės vadui. Miesto Salėje įvykusiose ceremonijose imtame paveiksle matome: Yratko Balokovic, vienas iš komiteto pirminkų; majoras, ir 6 ir 9 metų vaikai Bogdan'o Raditsa, Jugoslavijos informacijų ministro, dabar esančio Belgrade.

L. Kavaliauskaitė, O. Balčiūniene ir Sasna davė dovanų produktais. Misevičienė atnešė gėlių stalams papuošti.

Dėl kitų pareigų negalėję būti baliuje, po baliiaus atsiuntė-atnešė dovanų: M. Simonavičius, savininkas užėigos, \$10. J. Dainius ir P. Bieliauskas po \$2.

Žodžiu, šiuomi vakaru draugiški brooklyniečiai ir iš toliau veikėjai ir svečiai suteikė mūsų klubui gražios moralės ir

materjalės paramos. Visiems jums esame dėkingi už gražią talką.

Klubu Valdyba.

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

STANLEY RUTKŪNAS SAVININKAS PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE PAUKSTIENOS PIETOS ANTRADIENIAIS Atdara kas dieną ir naktį apart sekmadienį. Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių 282 UNION AVE. BROOKLYN Tel. EVergreen 4-9612

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

GRAZIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ISTAIGA Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir šlius. Kada būsite Brooklyne, užieikite susipažinti. Patogiai ir gražiai įruoštas atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nėdėliomis atdara nuo 1 valandos dieną iki vėlai. 426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y. Blokas nuo Howes St. elevaterio stoties. Tel. EVergreen 4-9598

Advertisement for Robert Lipton, Jeweler, featuring images of various jewelry items like rings, necklaces, and watches. Text includes: 'Persodinam Delmantus jums belaukiant. Turime ekspertus taisyti laikrodžių ir laikrodėlių. Mes turime įvairių rūšių laikrodėlių: Bulova, Benrus, Gruen, Longines, Jules, Jurgensen. ROBERT LIPTON, Jeweler 701 Grand St. Brooklyn, N. Y. Tel. ST. 2-2173 ATDARA VAKARAS

Europos Karo Pergalės PIKNIKAS

Rengia LDS 3-čias Apskritys Ivyks Sekmadienį Gegužės 27 May P. VAIČIONIO DARŽE MEADOW GROVE CRANFORD, N. J. Pradžia pirmą valandą dieną. Įžanga 45c. BUS GERA MUZIKA ŠOKIAMS

Atsitikime lietaus, piknikas įvyks Lietuvių Laisvės Svtainėje, 269-73 Second St., Elizabeth, N. J. Kviečiame atsilankyti visus į šį LDS 3-čio Apskrįčio parengimą, kurio pelnas bus sunaudotas mūsų kariams dovanų pasiuntimui ir duoklių užmokėjimui. Turėsime prakalbi, žaislų, užkandžių ir gerimų.

KELRODIS: Iš Elizabeth ant West Jersey ir Broad gatvių imkite Union Bus 49 ir važiuokite į vakarus iki Garwood stoties. Išlipę eikite North Ave., sukite po dešine iki Cedar St. ir paskui eikite Cedar St. iki Brookside Hospital, sukite po kairei ir Division Ave. iki Meadow Grove. Ten bus piknikas. Automobiliais važiuokite į Elizabeth, N. J. Važiuokite North Broad St. iki Westfield Ave. Westfield Ave. važiuokite iki North Ave., Garwood, N. J. North Ave. važiuokite iki Cedar St. Čia sukite po dešine kaip aukščiau nurodyta.

Mr. P. Grabauskas is still in the Kings County Hospital, ward A-41, admiring the pretty nurses that serve him. Last Sunday he said that he expects to be out of there within a week. The Chorus had missed two leading tenors at the last Friday's rehearsal: Anthony Navikas and Al Velička. Hope to see you both this Friday. In fact, we hope to see all the Aidas attend this particular rehearsal. A.C.C.